

ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษา

นางสาวนวรรตน์ ศึกษากิจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสยาม

**FACTORS AFFECTING LEARNING ACHIEVEMENT
OF STUDENT AT VOCATIONAL EDUCATION CERTIFICATE LEVEL
IN THE COMMERCIAL OF SCHOOL VOCATIONAL EDUCATIONAL**

MISS NAWARAT SUEKSAKIT

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master
Of Education in Educational Administration and Leadership Graduate School**

Siam University Academic Year 2018

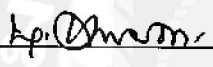
Copyright of Siam University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษา
ของโรงเรียนอาชีวศึกษา
นามผู้วิจัย นางสาวนวรรณ์ ศึกษากิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลเรอตรีหญิงสุภัทรา เอื้อวงศ์

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำ
ทางการศึกษา

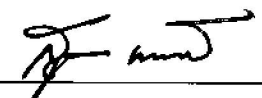
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ)

 กรรมการ
(ดร.นลินี สุขเสวต)

 กรรมการ/ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลเรอตรีหญิงสุภัทรา เอื้อวงศ์)

วันที่ ๒๕ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษา
โดย : นางสาวนวรรณ์ ศึกษากิจ
ชื่อปริญญานิพนธ์ : ศึกษาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : การบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผศ.ดร.พลเรือหญิง สุภัทรา เอื้อวงศ์)

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาชีวศึกษา 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน โดยประชากร คือ นักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพ และภาคตะวันออกจำนวน 40,478 คน จาก 162 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาพาณิชยกรรม ทั้งสิ้น จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน โดย F-Test (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการ Least – Significant Different (LSD) ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.22$) เรียงตามลำดับคือ ด้านลักษณะบุคคล ($\bar{X} = 4.27$) ด้านครอบครัวและเพื่อน ($\bar{X} = 4.20$) และ ด้านการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

Abstract

Title : Factors Affecting Learning Achievement of Student at Vocational Education Certificate Level in the Commercial of School Vocational Educational.

By : Miss Nawarat Sueksakit

Degree : Master of Education Program

Major Field : Educational Administration and Leadership

Research Advisor :
(Asst. Prof. Dr. R. Adm. Supathra Urwongse, WRTN.)

Purposes of the study were 1) to study the opinions of students at the vocational certificate level Commercial branches of vocational schools on factors affecting vocational learning achievement, 2) to compare opinions on factors affecting learning achievement of students at the vocational certificate level in commerce in vocational schools with different GPA Cumulative differences. The population in this research were 40,478 students in 162 vocational schools in Bangkok and the East Vocational. Sampling were 380 students. The questionnaires were applies to the research. Data was analyzed by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and testing to compare the opinions of students with different cumulative GPA on factors affecting academic achievement using F-Test (One Way Analysis of Variance) The differences finding would be tested in pairs by the Least - Signifant Different (LSD) method.

The research was found that opinions of students at vocational certificate level Commercial branches of vocational schools on factors affecting vocational learning achievement was the high level all aspects ($\bar{X} = 4.22$). respectively personal characteristics ($\bar{X} = 4.27$), family and friends ($\bar{X} = 4.20$) and education management ($\bar{X} = 4.18$). Comparing the opinions of students who had different cumulative with GPA the factors that affect academic achievement, it was found that the cumulative GPA had an effect on factors affecting academic achievement with statistical significance at the level of .05. Moreover, different cumulative GPA affects personal characteristics, and family and friends factors with statistical significance at the level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงใต้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ได้รับความกรุณาจาก ผศ.ดร.พลเรือดริหะญิง สุภัทรา เอื้อวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเรื่องนี้ ได้ให้คำแนะนำและเสนอแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอดจนเนื้อหาข้อมูลที่น่ามาประกอบมีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการทุกท่านที่ให้คำชี้แนะในการแก้ไขข้อมูลบางประการที่ยังมีข้อบกพร่องให้เกิดความสมบูรณ์ของเนื้อหาและถูกต้องตามหลักวิชาการในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพ่อแม่ ที่คอยให้การสนับสนุนส่งเสริมในการศึกษาเหล่านี้จนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ นอกจากนั้นขอบคุณกำลังใจดีๆ จาก เพื่อน ความดีอันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ขอมอบแด่ บิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยผลักดันและเป็นกำลังใจในความกรุณาอันยิ่งใหญ่จากท่าน ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นวัฒน์ ศึกษากิจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 คำถามการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.5 สมมุติฐานการวิจัย	4
1.6 กรอบแนวคิดในการศึกษา	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.8 คำนิยามศัพท์	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	8
2.1.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	8
2.1.2 ลักษณะการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	10
2.1.3 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล	13
2.1.4 การวัดและประเมินผล	16
2.2 ปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	23
2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	23
2.2.2 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล	27
2.2.3 ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน	33
2.2.4 ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา	37
2.3 การจัดการอาชีวศึกษา	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
3.2 เครื่องมือการวิจัย	54
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	57
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา	59
4.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมต่อปัจจัย ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	66
4.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา	69
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา การอภิปราย และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษาวิจัย	72
5.2 การอภิปรายผล	75
5.3 ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	89
ก หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	90
ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	93
ค หนังสือขอข้อมูลคะแนน V-Net จากสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ	94
ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	95
จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม	102
ฉ ค่าความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	103

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ช จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	104
ประวัติผู้เขียน	106

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงตัวอย่างมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert rating scale)	14
2	แสดงการแบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)	53
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกข้อมูลทั่วไป	59
4	สรุปภาพระดับของปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษาทั้ง 3 ด้าน	60
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา	60
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา	62
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยด้านการจัดการศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา	63
8	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการทดสอบ (F-test One Way Analysis of Variance)	66
9	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน ต่อ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการ Least – Signifant Different (LSD)	67
10	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน ต่อ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล โดยวิธีการ Least – Signifant Different (LSD)	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
11	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน ต่อ ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน โดยวิธีการ Least – Signifant Different (LSD)	69

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้เทคโนโลยีต่างๆมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างมาก โลกก็มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกคนเกิดการปรับตัวเพื่อให้ก้าวทันกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ สิ่งที่จะพัฒนามนุษย์ได้ดีที่สุด คือการศึกษา การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่สุดที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนที่มีประสิทธิภาพ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีสติปัญญา ให้รู้จักคิด วิเคราะห์ หรือประยุกต์สิ่งต่างๆ ให้ก้าวทันเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและรู้จักแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น อีกทั้งการศึกษายังช่วยทำให้คนแต่ละคนมีคุณธรรม จริยธรรม การศึกษายังเป็นการเตรียมบุคคลเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนถนัดตามที่ตนเองศึกษามา เป็นการผลิตคนเข้าสู่หน่วยงานต่างๆ โดยได้มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 ในหมวดที่ 4 กล่าวถึง การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาโดยต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) การศึกษาในประเทศไทย ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ทุกระดับมีเป้าประสงค์ในการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตความรู้และความสามารถของผู้เรียน ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา มุ่งเน้น เพื่อพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อผลิตกำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน นำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้เรียน (การอาชีวศึกษา, 2551) โดยการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาแบ่งเป็นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ โดยระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จะรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะรับ

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ โดยหลักสูตรที่โรงเรียนใช้จัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาประกอบด้วย หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) แบ่งเป็น 8 ประเภทวิชา คือพาณิชยกรรม อุตสาหกรรม ศิลปหัตถกรรม คหกรรม เกษตรกรรม ประมง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมสิ่งทอ อย่างไรก็ตามพบว่ามีจำนวนนักเรียนในสาขาอุตสาหกรรม และ พาณิชยกรรม มีจำนวนนักเรียนในสัดส่วนที่สูงกว่าทุกสาขางานอย่างเห็นได้ชัด อันเนื่องมาจากความต้องการของสถานประกอบการ ค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียน และจากเศรษฐกิจในยุคไทยแลนด์ 4.0 มีแนวโน้มที่ต้องการเพิ่มกำลังคนในส่วนของเทคโนโลยีเพิ่มมากยิ่งขึ้น สาขา พาณิชยกรรมจึงเป็นสาขาที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นอย่างมาก

การอาชีวศึกษามีความพยายามในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงพบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในด้านคุณภาพของผู้เรียน และด้านภาพลักษณ์ ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนกำลังแรงงานที่จะป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน จากงานศึกษาข้อมูล การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย, 2559 พบว่า การขาดแคลนแรงงานไม่ได้เกิดจากการผลิตแรงงานได้ไม่เพียงพอ แต่เกิดจากปัญหาคุณภาพของระบบอาชีวศึกษา เนื่องจากไม่สามารถผลิตบุคลากรที่มีทักษะความรู้ตรงกับความต้องการของนายจ้างได้ ทำให้สถานประกอบการเลือกที่จะจ้างผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเพื่อทำงานเทคนิค และเลือกจ้างแรงงานการศึกษาพื้นฐานมาทำงานช่างฝีมือ ทำให้นอกจากจะประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานแล้ว สถานประกอบการยังต้องแบกรับภาระต้นทุนในฝึกอบรมทักษะให้แก่คนทำงานก่อนปฏิบัติงานจริงเพิ่มขึ้นอีก ส่วนด้านผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (V-Net) พบว่า ในปีการศึกษา 2555 เป็นปีแรกที่มีโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเข้าสอบ 383 แห่ง มีผู้เข้าสอบ 51,000 คน ผลการสอบในวิชาความรู้พื้นฐานทั่วไปพบว่า อยู่ในระดับต่ำ วิชาความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพทั้งสาขา พาณิชยกรรม ศิลปกรรม คหกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง และอุตสาหกรรม อยู่ในระดับต่ำ (อดิสร สีนประสงค์, 2562) และจากข้อมูล สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2560 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558-2560 พบว่าคะแนนโดยภาพรวมแตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่ โรงเรียนอาชีวศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และภาคตะวันออก มีคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง อีกทั้งยังพบ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับที่สูงเช่นกัน โดยแบ่งเป็น ค่าเฉลี่ย 90.56, 78.33 และ 86.12 ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 22.57 , 17.20 และ 18.07 ตามลำดับ ซึ่งจากข้อมูลคะแนนคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และภาคตะวันออก ส่วน

ใหญ่แล้วมีนักเรียนที่เรียนดี จึงเป็นสาเหตุที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษานักเรียนที่เรียนดีดังกล่าวว่ามีนักเรียนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยใดที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนอาชีวศึกษา สามารถวัดผลได้ด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนซึ่งอาจประเมินจากการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงนั้น อาจเกิดจากหลายปัจจัยด้วยกัน ซึ่ง Prescott Danial A. ได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางด้านร่างกาย ปัจจัยทางด้านความรัก ปัจจัยทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางด้านความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน ปัจจัยทางพัฒนาแห่งตนเอง และปัจจัยด้านการปรับตัว นอกจากนี้ รุจิราพรณ คงช่วย (2557) ได้ศึกษา รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคใต้ มี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของ สุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น (2559) ได้ศึกษา การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการจัดการการศึกษา และปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนของนักศึกษาดังนั้นการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และ พิธิษฐ ชำนาญนา (2558) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คณะวิชาการตลาด วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านครอบครัว และด้านโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คณะวิชาการตลาด วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ย่อมเป็นแนวทางสำคัญหนึ่งที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างดี

จากปัญหาการเรียนอาชีวศึกษา ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีผู้ศึกษาในหลายด้าน ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดไว้สามด้าน เพื่อศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลเพื่อนำไปสู่การพัฒนา

คำถามในการวิจัย

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันหรือไม่

2. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน

สมมุติฐานการวิจัย

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล

- 1) เจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนของนักเรียน
- 2) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

1.2 ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน

- 1) การสนับสนุนของครอบครัว
- 2) ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

1.3 ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

- 1) หลักสูตร
- 2) ครูผู้สอน
- 3) วิธีการสอน
- 4) อาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพฯ และภาคตะวันออก นักเรียนจำนวน 40,478 คน จาก 162 โรงเรียน (ข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการ ณ วันที่ 10 มกราคม ปี 2561)

กรอบแนวคิด

ในการวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดดังแสดงในรูปภาพที่ 1

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ข้อมูลที่เป็นแนวทางในการวางแผนส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น

ค่านิยมศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดค่านิยมศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ไว้ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อการสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาโดยแบ่งย่อยเป็น 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล 2) ปัจจัยครอบครัวและเพื่อน และ 3) ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

1. ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยส่วนตัวของนักเรียนแต่ละบุคคลที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางการเรียน โดยจำแนกเป็น 2 ด้านคือ 1) เจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียน และ 2) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

1.1 เจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนอันเป็นผลเนื่องจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ ที่ได้รับจากผู้สอน ที่มีต่อการเรียนระดับอาชีวศึกษา โดยอาจแสดงออกในรูปของอารมณ์ ความรู้สึก เช่น รู้สึกมีความสุขที่ได้เรียน มีความสนใจในการเรียน มีความคิดว่าการเรียนอาชีวศึกษามีประโยชน์ มีความเพียรพยายาม ความตั้งใจเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจ วางแผนการเรียน และเอาใจใส่ต่อการเรียน ประกอบด้วย การเข้าเรียนตรงเวลา มีสมาธิในการเรียน มีการซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ส่งการบ้านหรือส่งรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด มีการทบทวนบทเรียนและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

2. ปัจจัยครอบครัวและเพื่อน หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวกับครอบครัวและเพื่อนในการให้คำปรึกษา ส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน จำแนกเป็น 2 ด้าน คือ 1) การสนับสนุนของครอบครัวหรือผู้ปกครอง และ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

2.1 การสนับสนุนของครอบครัวหรือผู้ปกครอง หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคคลในครอบครัวทางด้านอารมณ์ ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ เงิน เวลา หรือวัตถุสิ่งของต่างๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายทางการเรียน และเห็นคุณค่าในตนเอง

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับนักเรียนซึ่งเป็นการให้คำปรึกษาเรื่องการเรียนซึ่งกันและกัน การเอาใจใส่การยอมรับความแตกต่าง การให้กำลังใจแก่กันตลอดจนได้รับโอกาสในการให้ทำงานกลุ่มร่วมกันจากผู้สอนซึ่งเป็นการส่งเสริมในส่วนของ การเรียนรู้และสามารถนำไปสู่การพัฒนาการเรียนได้ในที่สุด

3. ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา หมายถึง องค์ประกอบในการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอก ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) หลักสูตรการเรียนการสอน 2) ครูผู้สอน 3) วิธีการสอน และ 4) อาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน

3.1 หลักสูตรการเรียนการสอน หมายถึง เนื้อหาของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยการมีความเหมาะสมกับผู้เรียนอาชีวศึกษา และมีเนื้อหาที่ทันสมัยต่อเทคโนโลยีปัจจุบัน

3.2 ครูผู้สอน หมายถึง ความรู้ความสามารถของครู ในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ทำให้นักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้น ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ดี พร้อมทั้งคุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นครู มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้

3.3 วิธีการสอน หมายถึง การเตรียมการสื่อการสอน มีวิธีการสอนเรื่องหรือยกตัวอย่าง ที่เข้าใจยากให้เข้าใจได้ง่าย บอกวัตถุประสงค์รายวิชาเรียน วิธีการเรียน กิจกรรมและการประเมินผล ก่อนที่จะสอนเสมอ เปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถาม และมีการมอบหมายงานและอธิบายงานจนเป็นที่เข้าใจ

3.4 อาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน หมายถึง อาคาร สถานที่ทั้งในภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียน เช่น ห้องเรียน มีห้องปฏิบัติการมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน ห้องปฏิบัติการมีแสงสว่างเพียงพอ อากาศ ถ่ายเท หรือมีอุณหภูมิที่เหมาะสม สภาพแวดล้อมภายในห้องสะอาด เอื้อต่อการเรียน ภายนอกห้องเรียนในด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น จัดอาคารเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์ต่างและเทคโนโลยี เช่น วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ด้านวิชาการ หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ วารสารวิชาการ งานวิจัย บทความวิชาการที่ทันสมัยและหลากหลาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสามารถวัดได้ โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย ที่แสดงออกในรูปแบบของเกรดเฉลี่ย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งการศึกษาเป็น 4 ส่วน คือ

1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 ลักษณะการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล

1.4 การวัดและประเมินผล

2.ปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล

2.3 ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน

2.4 ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

3.การจัดการอาชีวศึกษา

4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักวิชาการ และผู้วิจัย ได้ให้ความหมาย หรือคำจำกัดความของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้หลายท่าน ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ รวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย ที่แสดงออกในรูปแบบของเกรดเฉลี่ย ตามความหมายดังต่อไปนี้

กูด (Good, 1993:7 อ้างถึงใน รสริน พันธุ, 2550 : 42) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ คือ การทำให้สำเร็จ (accomplishment) หรือประสิทธิภาพทางด้านการกระทำที่กำหนดให้หรือในด้านความรู้ส่วน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงความรู้(knowledge attained) การพัฒนาทักษะในการเรียน อาจจะพิจารณาจากคะแนนสอบที่กำหนดให้คะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง

ไพศาล หวังพานิช (2533: 209) ได้ให้ความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ดังนี้ หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคล อันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์ จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of Accomplishment) ของ บุคคลว่าเรียนรู้และทำอะไร มีความสามารถชนิดใดซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและ ลักษณะวิชาที่สอน คือการวัดด้วยการปฏิบัติ และ การวัดด้านเนื้อหา

ทิสนา แคมมณี (2548 : 10) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ คือ การทำให้สำเร็จ หรือประสิทธิภาพ ทางด้านการกระทำในทักษะที่กำหนดให้หรือด้านความรู้ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเข้าถึงความรู้ การพัฒนาทักษะด้านการเรียน ซึ่งอาจพิจารณาจากคะแนนสอบที่กำหนดให้ คะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง

ปราณี กองจินดา (2550 : 42) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงความสามารถหรือ ผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัยจิตพิสัย และทักษะพิสัยและยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อรทัย จันใด (2553) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความรู้ความสามารถในการที่ จะพยายามเข้าถึงความรู้หรือทักษะซึ่งเกิดจากการกระทำที่ประสานกันต้องอาศัยความพยายามอย่าง มากทั้งองค์ประกอบทางด้านที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาและองค์ประกอบที่ใช้สติปัญญา แสดงออก ในรูปของความสำเร็จ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

สุทธภา บุญแซม (2553 : 4) ได้ให้ความหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลผลิตที่เกิด จากกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความสามารถ วัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัยไว้ตาม ลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

สิริสรณ์ สิทธิรินทร์(2554) กล่าวว่า ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จ ทางการเรียนรู้ของบุคคลที่วัดได้จากกระบวนการทดสอบหรือกระบวนการที่ ไม่ต้องอาศัยการ ทดสอบด้วยวิธีการอย่างหลากหลายเช่น การตรวจผลงานของผู้เรียนการสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น

ไพโรจน์ กระเชนทร์ (2556) ให้คำจำกัดความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าคุณลักษณะ รวมถึง ความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือ มวลประสบการณ์ทั้งปวง ที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของ สมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคล ว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการ

เรียนการฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่างๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่างๆ ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนด้วย

1.2 ลักษณะการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเรียนรู้ที่ผ่านมาเราสามารถตรวจสอบได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ แต่ว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีหลายลักษณะดังที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ข้อสรุปไว้ต่อไปนี้

ไพศาล หวังพานิช (2523: 137) ได้แบ่งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน สามารถวัดได้ 2 แบบ คือ

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในรูปการกระทำจริง ให้เป็นผลงานการวัดแบบนี้ต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาซึ่งเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถด้านต่างๆ สามารถวัดได้โดยใช้ “ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์”

บุญชม ศรีสะอาด (2532: 8-9) ได้แบ่งลักษณะของแบบทดสอบออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์ เจิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์ที่ใช้สำหรับตัดสินว่าผู้เรียนมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดเพื่อให้ตรงจุดประสงค์ซึ่งเป็นหัวใจของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตรสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร สามารถจำแนกผู้เรียนตามความเก่งอ่อนได้ การรายงานผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐานซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถวัดได้ซึ่งแสดงถึงสถานภาพความสามารถของบุคคลเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536: 146-147) ได้แบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ได้เป็น 2 พวก คือ

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียนว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหน บอกพร้อมตรงไหน จะได้สอนซ่อมเสริม หรือเป็นการวัดความพร้อมที่จะเรียนในบทเรียนใหม่ ขึ้นอยู่กับความต้องการของครู

2. แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบประเภทนี้สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาหรือจากครูผู้สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองคุณภาพหลายครั้ง จนกระทั่งมีคุณภาพดีจึงสร้างเกณฑ์ปกติ ของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้เป็นหลักเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอน

ในเรื่องใดๆ ก็ได้ แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบ บอกวิธีการสอบและยังมีมาตรฐานในด้านการแปลคะแนนด้วยทั้งแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐาน มีวิธีการสร้างข้อคำถามเหมือนกัน เป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่สอนไปแล้ว มีวิธีการสร้างข้อคำถามเหมือนกัน เป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่สอนไปแล้ว จะเป็นพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถามวัดได้ ซึ่งควรวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมต่างๆ ดังนี้

- 1) ความรู้ความจำ
- 2) ความเข้าใจ
- 3) การนำไปใช้
- 4) การวิเคราะห์
- 5) การสังเคราะห์
- 6) การประเมินค่า

ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

สมนึก ภัททิยธนี (2556: 67-71) ได้กล่าวถึงลักษณะแบบทดสอบที่มีคุณภาพควรมีลักษณะ ที่ดี 10 ประการ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบ ที่สามารถวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ หรือวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ความเที่ยงตรงจึงเปรียบเสมือนหัวใจของแบบทดสอบ ลักษณะความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ แบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความเที่ยงตรงโครงสร้าง ความเที่ยงตรงตามสภาพและความเที่ยงตรงตามการพยากรณ์

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้คงที่ คงจะไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะทำการทดสอบใหม่กี่ครั้งก็ตาม

3. ความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่ไม่เปิดโอกาสให้มีความได้เปรียบเสียเปรียบในกลุ่มผู้เข้าสอบด้วยกัน ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำข้อสอบได้โดยการเดา ไม่ให้นักเรียนที่ไม่สนใจในการเรียนทำข้อสอบได้ดี ผู้ที่ทำข้อสอบได้ควรเป็นนักเรียนที่เรียนเก่งและขยัน

4. ความลึกของคำถาม (Searching) ข้อสอบแต่ละข้อจะต้องไม่ถามผิวเผินหรือถามประเภทความรู้ความจำ แต่ต้องถามให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจไปคิดค้นแปลงแก้ปัญหาจึงจะตอบข้อสอบได้

5. ความขั้วยุ (Exemplary) หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุกเพลิดเพลินไม่เบื่อหน่าย

6. ความจำเพาะเจาะจง (Definition) หมายถึง ข้อสอบที่มีแนวทางหรือทิศทางการถาม การตอบต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ ไม่แฝงกลเม็ดให้นักเรียนง

7. ความเป็นปรนัย (Objective) แบบทดสอบจะเป็นปรนัยจะต้องมีคุณสมบัติ 3 ประการคือตั้งคำถามให้ชัดเจน ตรวจให้คะแนนได้ตรงกัน และแปลความหมายของคะแนนได้เหมือนกัน

8. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อมากพอประมาณ ใช้เวลาพอเหมาะ ประหยัดค่าใช้จ่าย จัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีต สามารถตรวจให้คะแนนได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการมีสิ่งแวดล้อมในการสอนที่ดี

9. อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถของข้อสอบในการจำแนกผู้สอบที่มีคุณลักษณะ หรือความสามารถแตกต่างกันออกจากกันได้ข้อสอบที่ดีจะต้องมีอำนาจจำแนกสูง

10. ความยาก (Difficulty) หมายถึง จำนวนคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกหรืออัตราส่วนของคนที่ตอบถูกกับจำนวนคนทั้งหมดที่เข้าสอบมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับทฤษฎีที่เป็นหลักยึด เช่น ตามทฤษฎีการวัดแบบอิงกลุ่ม ข้อสอบที่ดีคือข้อสอบที่ไม่ง่ายหรือยากเกินไป หรือความยากง่ายพอเหมาะ ส่วนทฤษฎีการวัดแบบอิงเกณฑ์นั้น ความยากง่ายไม่ใช่สิ่งสำคัญ สิ่งสำคัญอยู่ที่ข้อสอบนั้น ได้วัดในจุดประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริงหรือไม่ ถ้าวัดได้จริงก็นับว่าเป็นข้อสอบที่ดี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แบบทดสอบเป็นเครื่องมือวัดผลที่สำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่ให้ข้อเสนอแนะแก่ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาว่าการสอนบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด และสะท้อนถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีคุณภาพ ประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และต้องปรับปรุงแก้ไข หรือไม่อย่างไร เพราะฉะนั้นแบบทดสอบที่ใช้จะต้องมีคุณภาพในทุกๆ ด้าน จึงจะสามารถใช้ผลการสอบเพื่อการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

1.3 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล

ในการวัดและประเมินผลด้านการศึกษานั้น จะใช้เครื่องมือใดย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะจุดประสงค์การศึกษาและแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้มีหลายลักษณะ แต่ละชนิดมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1) แบบทดสอบ

แบบทดสอบคือชุดของคำถามหรือสิ่งเร้าที่นำไปใช้ให้ผู้สอบตอบสนองออกมา ชุดของสิ่งเร้านี้มักอยู่ในรูปของข้อความ ซึ่งอาจให้เขียนตอบ แสดงพฤติกรรมให้พูดออกทางวาจาก็ได้ ทำให้สามารถวัดได้ สังเกตได้ และนำไปสู่การแปลความหมายได้ แบบทดสอบนี้สามารถใช้ได้กับการวัด

พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย แต่ส่วนใหญ่นิยมวัดทางด้านพุทธิพิสัย แบบทดสอบแบ่งตามจุดมุ่งหมายออกเป็น 3 ชนิดดังนี้

1.1) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (achievement test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะและความสามารถสมอง ด้านต่างๆ เช่น ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประมาณค่า ซึ่งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อาจจะเป็นประเภทที่ผู้สอนสร้างขึ้นเอง เช่น ข้อสอบปลายภาค หรือ เป็นแบบทดสอบมาตรฐาน ที่มีผู้สร้างไว้แล้ว เช่น ข้อสอบ TOFEL รูปแบบและวิธีการใช้แบบทดสอบแบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ (1) แบบสอบปากเปล่า (oral test) เป็นการทดสอบที่อาศัยการซักถามเป็นรายบุคคล เหมาะสำหรับผู้สอบจำนวนน้อย ข้อดีคือ สามารถถามได้ละเอียด และสามารถโต้ตอบได้ (2) แบบเขียนตอบ (paper-pencil test) เป็นการทดสอบที่มีการเขียนตอบ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบอัตนัย หมายถึง แบบทดสอบที่ถามให้ตอบยาวๆ สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง เหมาะสำหรับการวัดและความสามารถในการใช้ภาษาและแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย และแบบทดสอบปรนัย หมายถึง แบบทดสอบประเภท ถูก-ผิด จับคู่ เติมคำ และเลือกตอบ เหมาะสำหรับสอบผู้สอบจำนวนมากๆ มีเวลาตรวจสอบน้อย (3) แบบปฏิบัติ (performance test) เป็นการทดสอบที่ผู้สอบได้แสดงพฤติกรรมออกมาโดยการกระทำหรือลงมือปฏิบัติจริง เช่น การสอบนวด การสอบปฏิบัติทางกายภาพบำบัด เป็นต้น

1.2) แบบทดสอบวัดความถนัดหรือทักษะ (aptitude test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดศักยภาพระดับสูง ของบุคคลว่า สมรรถภาพในการเรียนรู้มีมากน้อยเพียงใด และควรเรียนด้านใดหรือทำงานในด้านใด จึงจะเหมาะสมและประสบความสำเร็จ แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งย่อยได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบความถนัดในการเรียน (scholastic aptitude test) และแบบทดสอบความถนัดจำเพาะ (Specific test) ซึ่งแบ่งความถนัดเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา การใช้คำ ตัวเลข มิติสัมพันธ์ ความจำ การสังเกตรับรู้ และการใช้เหตุผล

1.3) แบบทดสอบวัดความสัมพันธ์ของบุคคล เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ หรือการปรับตนเองของบุคคลในสังคม วัดความสนใจต่อสิ่งต่างๆ ในรูปแบบทดสอบวัดลักษณะบุคคล เช่น แบบทดสอบความเกรงใจ แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2) แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

แบบสอบถามเป็นชุดของคำถามที่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สร้างขึ้นเพื่อตรวจสอบ ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อ และความสนใจต่างๆ ในทางการศึกษามักนิยมใช้วัดและประเมินผลด้านจิตพิสัยได้แก่ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เป็นเครื่องมือที่ใช้ได้ทั้งให้ผู้

ถูกวัดประเมินตนเอง และผู้อื่นประเมิน การตอบ กระทำโดยผู้ตอบหรือผู้สังเกตประเมินค่าของคุณลักษณะออกมาเป็นระดับต่างๆ มากน้อยตามปริมาณหรือความเข้มของความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงออก มาตราส่วนประมาณค่ามีหลายลักษณะ ที่นิยมใช้และสร้างได้ง่ายคือ มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert rating scale) และมาตราส่วนประมาณค่าแบบซีแมกคิต ดิฟเฟอร์เเชียล (Semantic differential rating scale)

2.1) มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert rating scale)

ลักษณะของมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ 1) ส่วนที่เป็นข้อความคำถามหรือสถานการณ์ที่กำหนด มักจะมีลักษณะสอบถามความคิดเห็น ความรู้สึก หรือทัศนคติ หรือ พฤติกรรมที่แสดงออกบุคคลที่ต้องการวัด ซึ่งข้อความดังกล่าวอาจจะเป็นได้ทั้งทางบวกหรือทางลบ เช่น การเรียนอาชีวศึกษามีประโยชน์ต่อนักเรียนระดับใด เป็นต้น 2) ส่วนที่เป็นคำตอบ มักเป็นการกำหนดค่าระดับความรู้สึก ความคิดเห็น ทัศนคติ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกแบบลิเคิร์ตจะคำตอบเป็น 2 ระดับ ในระดับสนับสนุนถึงระดับไม่สนับสนุน ระดับเห็นด้วยถึงระดับไม่เห็นด้วย เป็นต้น อาจใช้ตัวเลขแสดงการจำแนกระดับพฤติกรรมได้ 5 ระดับคือ 5,4,3,2,1 โดยให้ 5 หมายถึง ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาในระดับมาก และลดลงเรื่อยๆ จนถึงระดับ 1 ซึ่งหมายถึงระดับน้อย

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert rating scale)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การเรียนอาชีวศึกษามีประโยชน์ต่อนักเรียนระดับใด					

2.2) มาตราส่วนประมาณค่าแบบซีแมกคิตดิฟเฟอร์เเชียล (Semantic differential rating scale) มาตราส่วนประมาณค่าแบบซีแมกคิตดิฟเฟอร์เเชียล มีองค์ประกอบ เป็น 2 ส่วนสำคัญคือ 1) ข้อความแสดงความรู้ คิดเห็น หรือพฤติกรรมของการแสดงออกของบุคคลที่ต้องการวัด ซึ่งเป็นเป้าหมายของการวัด 2) คำคุณศัพท์หรือตัวเลขที่แสดงออกของระดับของความรู้สึก หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยทั่วไปคำคุณศัพท์ที่ใช้ในแต่ละข้อจะมีลักษณะเป็นความหมายตรงข้ามกัน โดยมีคำหรือตัวเลขแสดงระดับพฤติกรรมตั้งแต่ระดับต่ำสุดไปถึงสูงสุด เช่น ยาก-ง่าย ชอบ-เกลียด ดี-เลว เป็นต้น

3) แบบสำรวจรายการ

แบบสำรวจรายการมีลักษณะคล้ายมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต เพียงแต่ส่วนที่เป็นคำตอบไม่ได้กำหนดค่าระดับความรู้สึกว่ามีมากน้อยเพียงไร แต่เป็นการตอบเพียง 2 ตัวเลือกว่า มี-ไม่มี , ใช่-ไม่ใช่, เคย-ไม่เคย เป็นต้น

4) แบบวัดเชิงสถานการณ์

เป็นแบบวัดที่สอบถามถึงแนวคิด ความรู้สึก หากอยู่ในสถานการณ์สมมติใด ๆ ที่ผู้ออกข้อสอบสร้างขึ้น อาจบรรจุไว้ในส่วนที่เป็นข้อความ หรือ ส่วนที่คำตอบก็ได้ อาจนำเสนอเหตุการณ์ด้วยข้อความ หรือรูปภาพ หรือ สื่ออื่นๆ ก็ได้

5) แบบสังเกต

การสังเกตเป็นเครื่องมือวัดผลที่นิยมใช้กันมาก โดยการใช้ประสาทสัมผัสของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินได้สังเกตพฤติกรรมที่สนใจในตัวผู้ถูกวัด ผลการสังเกตจะมีความเที่ยงตรงเพียงใดขึ้นกับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) สิ่งที่สังเกต ควรเป็นรูปธรรมและสังเกตได้จริง เช่น ผลการรักษาที่ดี มุมการเคลื่อนไหวของข้อที่เพิ่มขึ้น แต่บางสิ่งบางอย่างสังเกตได้ยาก เช่น อารมณ์ พอใจ ความรู้สึกเจ็บปวด ทักษะคิด เป็นต้น 2) ตัวผู้สังเกต มีความตั้งใจ ความสามารถสังเกตได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสบการณ์ในการสังเกตตีความหมายตรวจสอบเรื่องนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี และสามารถสังเกตรับรู้ได้โดยไม่มีอคติหรือความลำเอียง 3) ตัวผู้ถูกสังเกต ต้องไม่รู้ว่ากำลังถูกสังเกต หรือเฝ้ามอง เพราะหากรู้ว่ากำลังถูกสังเกตหรือเฝ้ามอง ก็จะไม่เป็นไปตามธรรมชาติ อาจมีพฤติกรรมเสแสร้ง เช่น แกล้งเป็นคนดีเรียบร้อยผิดธรรมชาติของตนเอง

การสังเกตที่ดีควรแบ่งเป็นช่วงๆ ไม่นานเกินไป และไม่ควรติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ควรมีแบบฟอร์มสำหรับการสังเกตไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางและสำหรับการบันทึกพฤติกรรมต่างๆ ที่สังเกตได้ หลักการสังเกตที่ดีพอสรุปได้ดังนี้ 1) สังเกตเฉพาะเรื่องที่กำลังสนใจเท่านั้น 2) สังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมาย 3) ควรพินิจพิเคราะห์จนเข้าใจในรายละเอียด 4) มีการจดบันทึกสิ่งที่ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสังเกตไว้อย่างครบถ้วน 5) ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตควรตรวจสอบมั่นใจ อาจตรวจสอบกับผู้สังเกตอื่นๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ประกอบยืนยันตรงกัน

1.4 การวัดและประเมินผล

1) ความหมายของการวัด

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการวัดไว้ดังดังนี้

นอลล์ (Noll 1965 : 7) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการในการกำหนดคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัดในเชิงปริมาณ โดยผลการวัดจะแสดงออกในรูปจำนวน หรือตัวเลขที่มีหน่วยคงที่

อีเบล (Ebel 1978 : 557) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการในการกำหนดจำนวน ให้แก่แต่ละสมาชิกที่อยู่ในกลุ่มสิ่งของ หรือบุคคลที่ต้องการวัด เพื่อบ่งชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของคุณลักษณะที่จะวัดของสิ่งของหรือของบุคคลนั้น ๆ

ชวาล แพรัตกุล (2516 : 140) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการใดๆ ที่จะให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง อันมีความหมายแทนขนาดของสมรรถภาพนามธรรม ที่นักเรียนผู้นั้น มีอยู่ในตน

อุทุมพร ทองอุไร (2520 : 29) กล่าวว่า การวัด หมายถึง กระบวนการนำตัวเลขหรือสัญลักษณ์มาเกี่ยวข้องกับลักษณะหรือคุณสมบัติของวัตถุ คน หรือสิ่งของที่จะวัด

เชดส์คี้ โฆวาสินธุ์ (2521 : 21) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง ขบวนการในการกำหนดสัญลักษณ์หรือตัวเลขให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อแทนคุณภาพหรือปริมาณของสิ่งนั้นอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เชื่อถือได้

ล้วน สายยศ (2527 : 1) กล่าวว่า การวัด หมายถึง การนำเครื่องมือไปกระตุ้นผู้แยก หรือไปเร้าสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพื่อให้ได้มาซึ่งปริมาณของสิ่งนั้น

บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2535 : 15) กล่าวว่า การวัด เป็นกระบวนการเชิงปริมาณในการกำหนดค่าตัวเลข หรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะของสิ่งที่วัด โดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

จากความหมายของการวัดผลที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การวัดผล คือ กระบวนการกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งที่ต้องการจะวัด โดยค่าที่ได้สามารถบ่งชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของคุณลักษณะนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ประเภทของการวัด

ทฤษฎีการเรียนรู้ เบนจามิน บลูมและคณะ (Bloom et al, 1956) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และด้านเจตพิสัย (Affective Domain)

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

พุทธิพิสัย เป็นพฤติกรรมด้านความสามารถทางสติปัญญาของบุคคล ลักษณะการวัดจึงเป็นการวัดทางอ้อมจากพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ถูกวัดภายใต้เครื่องมือวัดหรือสถานการณ์ที่ผู้สอบกำหนด ซึ่งมีการจำแนกความสามารถออกเป็น 6 ระดับ เรียงจากความสามารถขั้นต่ำไปสูงดังนี้

1) ความรู้ความจำ คือความสามารถในการระลึกได้ถึงเรื่องราวต่างๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาก่อนจะด้วยวิธีการใดก็ตาม เช่น จากการเรียนรู้ในห้องเรียน การอ่านหนังสือ การบอกเล่าต่อกันมาเป็นต้น พฤติกรรมด้านความรู้ความจำยังจำแนกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ 1) ความรู้เฉพาะเรื่อง เป็นความรู้เกี่ยวกับศัพท์และนิยาม ความรู้เกี่ยวกับกฎและความจริงเฉพาะเรื่อง 2) ความรู้ในการดำเนินการ เป็นความรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผน เกี่ยวกับแนวโน้มและลำดับขั้น การจำแนกประเภท ความรู้เรื่องกฎเกณฑ์ และระเบียบวิธี และ 3) ความรู้รวบยอดในเนื้อเรื่อง เป็นความรู้เกี่ยวกับหลักวิชา ทฤษฎีและโครงสร้าง เป็นต้น

2) ความเข้าใจ คือความสามารถในการผสมผสานความรู้ความจำ แล้วขยายความคิดของตนเองออกไปอย่างสมเหตุสมผลสามารถอธิบายความโดยใช้ความคิดและคำพูดของตนเอง ดังนั้นความเข้าใจจึงเป็นความรู้ขั้นสติปัญญา (cognition) เนื่องจากต้องนำเอาความรู้จากขั้นความรู้ความจำมาผสมผสานร่วมด้วย ความเข้าใจแบ่งเป็น 3 ลักษณะได้แก่ 1) การแปลความ เป็นความสามารถในการสื่อความหมายจากภาษาหนึ่งหรือแบบฟอร์มหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งหรืออีกแบบฟอร์มหนึ่ง 2) การตีความ เป็นความสามารถเอาผลการแปลความหลายๆ สิ่งมาผสมผสานเรียบเรียงเป็นความคิดใหม่อย่างมีความหมาย และ 3) การขยายความ เป็นการขยายแนวคิดให้กว้างไกลไปจากข้อมูลเดิมอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งต้องอาศัยการแปลความและการตีความประกอบกัน เป็นต้น

3) การนำไปใช้ คือความสามารถนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้มาแล้วไปใช้ที่แปลกใหม่ หรือสถานการณ์ใหม่ที่ไม่เคยเห็นมาก่อนแต่อาจใกล้เคียงหรือสอดคล้องคลึงกับที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

4) การวิเคราะห์ คือความสามารถแยกแยะเรื่องราวสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้ ทำให้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์กันของย่อยได้อย่างชัดเจน สามารถค้นหาความจริงต่างๆ ที่ซ่อนแฝงอยู่ในเนื้อเรื่อนั้นๆ ได้ การวิเคราะห์แบ่งเป็น 3 ลักษณะได้แก่ 1) วิเคราะห์ความสำคัญ เป็นความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบย่อยที่รวมอยู่ในเรื่องราวนั้นเพื่อชี้ให้เห็นถึงเหตุ ผลลัพธ์ และประเด็นสำคัญ 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์เป็นความสามารถในการพิจารณาหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยที่รวมกันอยู่ในเรื่องราวนั้นๆ ว่ามีความสัมพันธ์ เกี่ยวพันกันในลักษณะใด เหมือนหรือต่างกันอย่างไร และ 3) วิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการค้นหาว่า

โครงสร้างและระบบของวัตถุดิบของ เรื่องราวและการกระทำต่างๆรวมกันอยู่ในสภาพเช่นนั้นได้ เพราะยึดหลักหรือแกนอะไร เป็นต้น

5)การสังเคราะห์ คือการนำองค์ประกอบย่อยๆ ต่างๆ ตั้งแต่ 2 สิ่งขึ้นไปมารวมเข้าเป็น เรื่องราวเดียวกันเพื่อให้เห็นถึง โครงสร้างที่ชัดเจน แปรเปลี่ยนไปจากเดิม แบ่งเป็น 3 ประเภท 1) สังเคราะห์ข้อความ เป็นความสามารถในการผสมผสานความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ทำให้เกิด เป็นข้อความหรือผลผลิตใหม่ อาจสังเคราะห์โดยการพูดเขียนหรือรูปภาพก็ได้ 2)สังเคราะห์ แผนงาน เป็นความสามารถในการกำหนดแนวทาง วางแผน เขียน โครงการต่างๆ ล่วงหน้าขึ้นมา ใหม่ ให้สอดคล้องกับข้อมูลและจุดมุ่งหมายที่วางไว้ 3)สังเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถ ในการนำความสำคัญหลักการต่างๆ มาผสมผสานให้เป็นเรื่องเดียวกันทำให้เกิดเป็นสิ่งที่สำเร็จอัน ใหม่ที่มีความสัมพันธ์แตกต่างไปจากเดิม เป็นเรื่องราวหรือแนวคิดใหม่ที่ผิดหรือแตกต่างไปจากเดิม

6)การประเมินค่า คือความสามารถในการตัดสินเกี่ยวกับคุณค่าของเนื้อหาและวิธีการต่างๆ โดยสรุปอย่างมีหลักเกณฑ์ เหมาะสม มีคุณค่า ดี-เลว เพียงไร การประเมินค่าต้องอาศัยเกณฑ์ ประกอบการตัดสินใจ 2 ลักษณะคือ 1)การตัดสินโดยใช้ข้อเท็จจริง หรือเกณฑ์ภายในเนื้อเรื่องนั้น ซึ่งเป็นการตัดสินโดยใช้ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเนื้อเรื่องนั้นๆ 2)การตัดสินโดยใช้เกณฑ์ภายนอก เป็นการตัดสินตามเหตุผลทางตรรกศาสตร์ การยอมรับของสังคมสภาพความเป็นจริง ความยุติธรรม เป็นต้น

2. ด้านจิตพิสัย

เป็นพฤติกรรมทางด้านจิตใจ ซึ่งจะเกี่ยวกับค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทศนคติ ความเชื่อ ความสนใจ และคุณธรรมพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านนี้อาจจะไม่เกิดขึ้นทันที ดังนั้น การจัด กิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องใช้วิธีปลูกฝังโดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสอดแทรกสิ่ง ที่ดีงามอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ จะ ประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย ๆ 5 ระดับ ได้แก่

1)การรับรู้ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อปรากฏการณ์ หรือสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเป็นไปใน ลักษณะของการแปลความหมายของสิ่งเร้านั้นว่าคืออะไร แล้วจะแสดงออกมาในรูปของความรู้สึก ที่เกิดขึ้น

2)การตอบสนอง เป็นการกระทำที่แสดงออกมาในรูปของความเต็มใจ ยินยอม และพอใจต่อ สิ่งเร้านั้น ซึ่งเป็นการตอบสนองที่เกิดจากการเลือกสรรแล้ว

3)การเกิดค่านิยม การเลือกปฏิบัติในสิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคม การยอมรับนับถือในคุณค่านั้น ๆ หรือปฏิบัติตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกลายเป็นความเชื่อ แล้วจึงเกิดทัศนคติที่ดีในสิ่งนั้น

4)การจัดระบบ การสร้างแนวคิด จัดระบบของค่านิยมที่เกิดขึ้น โดยอาศัยความสัมพันธ์ถ้าเข้ากันได้ก็จะยึดถือต่อไป แต่ถ้าขัดกันอาจไม่ยอมรับอาจจะยอมรับค่านิยมใหม่โดยยกเลิกค่านิยมเก่า

5)บุคลิกภาพ การนำค่านิยมที่ยึดถือมาแสดงพฤติกรรมที่เป็นนิสัยประจำตัว ให้ประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ถูกต้องจึงงามพฤติกรรมด้านนี้ จะเกี่ยวกับความรู้สึกและจิตใจ ซึ่งจะเริ่มจากการได้รับรู้จากสิ่งแวดล้อม แล้วจึงเกิดปฏิกิริยาโต้ตอบ ขยายกลายเป็นความรู้สึกด้านต่าง ๆ จนกลายเป็นค่านิยม และยังพัฒนาต่อไปเป็นความคิด อุดมคติ ซึ่งจะเป็นควบคุมทิศทางพฤติกรรมของคนคนจะรู้วิธีช่วยอย่างไรรู้ ก็เป็นผลของพฤติกรรมด้านนี้

3.ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

พฤติกรรมที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรงโดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะ ประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย ๆ 5 ขั้น ดังนี้

1)การรับรู้ เป็นการให้ผู้เรียนได้รับรู้หลักการปฏิบัติที่ถูกต้อง หรือ เป็นการเลือกหาตัวแบบที่สนใจ

2)กระทำตามแบบ หรือ เครื่องชี้แนะ เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนพยายามฝึกตามแบบที่ตนสนใจ และพยายามทำซ้ำ เพื่อที่จะให้เกิดทักษะตามแบบที่ตนสนใจให้ได้ หรือ สามารถปฏิบัติงานได้ตามข้อแนะนำ

3)การหาความถูกต้อง พฤติกรรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องชี้แนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้ว ก็พยายามหาความถูกต้องในการปฏิบัติ

4)การกระทำอย่างต่อเนื่องหลังจากตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เป็นของตัวเองจะกระทำตามรูปแบบนั้นอย่างต่อเนื่อง จนปฏิบัติงานที่ย่างยากซับซ้อนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง คล่องแคล่ว การที่ผู้เรียนเกิดทักษะได้ ต้องอาศัยการฝึกฝนและกระทำอย่างสม่ำเสมอ

5)การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ พฤติกรรมที่ได้จากการฝึกอย่างต่อเนื่อง จนสามารถปฏิบัติได้คล่องแคล่วว่องไวโดยอัตโนมัติ เป็นไปอย่างธรรมชาติซึ่งถือเป็นความสามารถของการปฏิบัติในระดับสูง

การประเมินผล

ได้มีผู้ให้ความหมาย ของคำว่า การประเมินผล (Evaluation) ไว้ดังนี้

ชวาล แพรัตกุล (2516 : 140) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ครูนำทุกๆ รายการที่ทราบจากการวัดไปใช้ โดยครูนำผลต่างๆ จากการวัดผลเหล่านั้นมารวม มาชั่ง มาผสมเพื่อนำไปใช้ในการวินิจฉัย ตีราคาคุณค่าและชี้ขาดลงเป็นผลสรุปว่า เด็กคนนั้นมีคุณภาพสูงหรือต่ำ ควรให้เป็นประเภทสอบได้หรือสอบตก เป็นต้น ซึ่งการประเมินผลที่ดีต้องตั้งอยู่บน รากฐานของการวัดที่ดี

สมหวัง พิริยานูวัฒน์ (2520 : 176) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือการกระทำใด ๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

ล้วน สายยศ (2527 : 2) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินที่เป็นระบบ ครอบคลุมถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

อีเบล และฟรีสไบ (Ebel and Frisbie 1986 : 13) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณค่าของสิ่งต่างๆ ซึ่งบางครั้งอาจพิจารณาจากผลที่ได้จากการวัดเท่านั้นแต่ส่วนมากจะตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ โดยพิจารณาจากผลที่ได้จากการวัดด้านต่าง ๆ ประกอบกับหลักฐานด้านอื่น ที่เกี่ยวข้อง และรวมถึงการใช้วิจารณญาณและความรู้สึกก็นึกคิดของผู้ประเมินมาประกอบในการตัดสินใจด้วย

กรอนลันด์ (Gronlund 1976 : 6) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการอย่างมีระบบ (Systematic Process) ที่อธิบายสิ่งที่ต้องการประเมินทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยประกอบกับการตัดสินคุณค่าให้กับสิ่งนั้น ซึ่งใช้การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ หรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

จากความหมายของการประเมินผล สรุปว่า การประเมินผล คือ กระบวนการในการตัดสินใจของผู้ประเมิน เพื่อจะตีค่า ตีราคา หรือให้คุณค่าแก่คุณลักษณะของคน สัตว์ สิ่งของ และสิ่งที่เป็นนามธรรม โดยข้อมูลที่ได้จากการวัดผล เป็นส่วนประกอบในการตัดสิน เปรียบเทียบกับเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีหลักเกณฑ์และอาศัยการตัดสินที่มีคุณธรรม

หลักการประเมินผลด้านจิตพิสัย

1) การวัดให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่ต้องการจะวัด เนื่องจากคุณลักษณะจิตพิสัยเป็นคุณลักษณะเฉพาะส่วนตัว ฉะนั้นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาเหมือนกัน ไม่จำเป็นต้องเป็นผลจากอารมณ์หรือความรู้สึกอย่างเดียวกัน ขณะเดียวกันผู้ที่มีอารมณ์ ความรู้สึกอย่างเดียวกัน ก็ไม่แน่ว่าจะแสดงพฤติกรรมอย่างเดียวกัน ดังนั้นการวัดให้ครอบคลุมจึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือวัดหลากหลายชนิด

2) การวัดควรวัดหลายๆ ครั้ง เนื่องจากความรู้สึกและอารมณ์ของบุคคลมักจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ และบางครั้งสถานการณ์เดียวกันแต่ต่างเวลาก็อาจจะมีความรู้สึกไม่เหมือนกัน ดังนั้น การวัดจึงควรทำหลายๆ ครั้ง และควรสุ่มทั้งสถานที่ และเวลาให้แตกต่างกัน จึงทำให้การวัดมีความน่าเชื่อถือ

3) วัดผลอย่างต่อเนื่อง การวัดที่ดีไม่ควรเชื่อข้อมูลที่ได้จากการวัดเพียงครั้งเดียว แต่ควรวัดอย่างต่อเนื่องกันหลายๆ ครั้งด้วยเทคนิคที่แตกต่างกัน หลากหลายวิธี จึงจะเชื่อได้ว่าคุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์นั้นเป็นลักษณะถาวรของบุคคลนั้น

4) ความร่วมมือของผู้ถูกวัดเป็นหัวใจสำคัญของการวัด เนื่องจากการวัดจิตพิสัยเป็นการวัดคุณลักษณะของบุคคล ดังนั้น ก่อนวัดควรมั่นใจว่าจะได้รับความร่วมมือจากผู้ตอบว่าข้อมูลที่ได้นั้นเป็นข้อมูลจริง นอกจากนี้ผู้วัดควรหาเทคนิคที่ทำให้ผู้ตอบ ตอบด้วยความสบายใจและมั่นใจในความปลอดภัยของข้อมูล

5) ใช้ผลการวัดให้ถูกต้อง เนื่องจากการวัดผลด้านจิตพิสัยไม่มีถูกไม่มีผิด ดังนั้นผลการวัดจึงไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินได้หรือตก แต่การวัดทางจิตพิสัยเป็นการวัดเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาบุคคล ไม่ใช่เพื่อการตัดสินใจ

หลักการประเมินพุทธิพิสัย

การประเมินพุทธิพิสัย เป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเป็นทักษะของสมอง ดังนั้นการประเมินจึงเป็นการประเมินทางอ้อมจากพฤติกรรมที่ผู้ถูกประเมินแสดงออก เพื่อบ่งชี้ถึงทักษะของสมองดังกล่าว ลักษณะของแบบทดสอบวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยที่ดี คือ 1) มีความเที่ยงตรง ที่มีความเที่ยงตรงจะสามารถวัดเนื้อหาที่ต้องการวัดได้ครบถ้วน และวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด 2) เชื่อมั่นได้ แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่นได้หากนำมาใช้สอบวัดกับคนกลุ่มเดิมหลายๆ ครั้ง ผลการวัดจะเหมือนเดิมหรือเปลี่ยนแปลงน้อยมาก 3) มีความเป็นปรนัย หมายถึงมีความชัดเจนของคำถามทุกคนอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน ใครตรวจก็ให้คะแนนตรงกัน และแปลความหมายของคะแนนได้ค่าตรงกัน 4) มีความยากง่ายพอเหมาะ หมายถึงแบบทดสอบไม่ยากเกินไปและไม่ง่ายเกินไป ข้อสอบข้อใดที่มีคนตอบถูกมากแสดงว่าง่าย และข้อสอบที่มีคนตอบถูกน้อยแสดงว่ายาก (ค่าความยากง่ายของข้อสอบ หรือค่า p มีค่าอยู่ระหว่าง 0-1.00) ข้อสอบที่ดี ค่า p อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 5) มีอำนาจจำแนก หมายถึงความสามารถแบ่งแยกกลุ่มออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกดีหมายถึง ข้อสอบที่คนเก่งตอบถูก คนอ่อนตอบผิด ข้อสอบที่จำแนกไม่ได้คนเก่งและคนอ่อนจะตอบถูกผิดพอ ๆ กันไม่มีความแตกต่างกัน โดยทั่วไปค่าอำนาจจำแนกข้อสอบ หรือค่า r อยู่ระหว่าง -1.00 ถึง + 1.00 ถ้าค่า r มีเครื่องหมายลบ หมายถึงการจำแนกกลับทาง

คนเก่งตอบน้อยกว่าคนอ่อน ค่า r ไกลศูนย์ ($r = -.19$ ถึง $+.19$) ข้อสอบจำไม่ได้เพราะคนเก่งและคนอ่อนตอบถูกผิดพอ ๆ กัน ข้อสอบที่ดี ค่า r ควรมีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 6) มีประสิทธิภาพ คือเครื่องมือที่สามารถทำให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้มากโดยใช้วิธีการที่สะดวก รวดเร็ว คล่องตัว แต่เสียเวลาน้อยลงทุนน้อยและใช้แรงงานน้อย 7) มีความยุติธรรม ไม่เปิดโอกาสให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบกันระหว่างผู้ที่ถูกวัดด้วยกัน 8) ใช้คำถามถามลึก ข้อสอบที่ดีต้องถามให้ผู้ตอบใช้ความสามารถในการคิดค้นก่อนที่จะตอบ 1) ใช้คำถามช่วย มีลักษณะที่ทำให้ทำให้ผู้สอบอยากคิดอยากตอบและทำด้วยความเต็มใจ 9) คำถามจำเพาะเจาะจง ไม่ถามกว้างเกินไป หรือถามคลุมเครือให้คิดได้หลายแง่หลายมุม

หลักการประเมินผลด้านทักษะพิสัย

หลักการประเมินผลด้านทักษะพิสัย แบ่งออกเป็น 1) วัดให้ตรงจุดมุ่งหมาย โดยพิจารณาผลสุดท้ายที่จะเกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน เช่น หากกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สามารถประเมินผู้ปวยได้ ตรวจร่างกายได้ แต่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้คือการรักษาโดยการนวด ดังนั้นการวัดต้องวัด ทิละทักษะย่อยก่อน เป็นต้น 2) ความสอดคล้องของงานที่กำหนดกับจุดประสงค์ ต้องการประเมินความสามารถในการนวด งานที่กำหนดต้องใช้ความสามารถในการนวดโดยตรงเป็นต้น 3) ความเหมาะสมในการดำเนินงาน พิจารณาว่าผลดังกล่าวเกิดจากทำงานกลุ่มหรือเดี่ยว 4) ยุติธรรม 5) การให้คะแนนควรเป็นปรนัยและเที่ยงตรง กำหนดไว้ชัดเจน ในแต่ละขั้นตอนจะได้คะแนนเท่าไร 6) มีเกณฑ์การประเมินผล ซึ่งพิจารณาจาก กระบวนการหรือวิธีการ และผลผลิตที่เกิดขึ้นซึ่งพิจารณาทั้งปริมาณและคุณภาพ 7) วัดหลายๆครั้ง

ขั้นตอนการประเมิน มีดังนี้ 1) กำหนดจุดประสงค์ มักเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้สามารถวัดได้จริง 2) กำหนดงานให้ปฏิบัติ อาจแบ่งเป็นขั้นตอนย่อยๆได้ 3) กำหนดวิธีดำเนินการอย่างชัดเจน 4) กำหนดสถานการณ์หรือเงื่อนไขที่ใช้ในการปฏิบัติงาน 5) กำหนดวิธีการวัด สามารถทำได้หลายวิธีเช่น เขียนตอบ (วัดความรู้หรือขั้นตอนการปฏิบัติ) สร้างสถานการณ์จำลองแล้วให้ตอบคำถาม วัดผลงานปฏิบัติงานจริง 6) กำหนดเครื่องมือวัด 7) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 8) กำหนดวิธีการประเมินผล เช่น อิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่ม 9) การสร้างเครื่องมือวัด มีลำดับขั้นตอนดังนี้ (1) วางแผนสร้างเครื่องมือ พิจารณารวบรวมวัตถุประสงค์การสอน (2) ดำเนินการสร้างเครื่องมือ (3) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (4) สร้างคู่มือการใช้เครื่องมือ 10) ดำเนินการวัด

มักใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบรายการกิจกรรม และพฤติกรรมในการปฏิบัติงานว่า มีรายการ และหากมี มีมากน้อยเพียงไร หรือขั้นตอนที่ผู้สอบปฏิบัตินั้น ครอบคลุมจุดประสงค์ของการ

ประเมินหรือไม่ ขั้นตอนของการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ ก็ไม่แตกต่างจากเครื่องมือที่ใช้วัดจิตพิสัย ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรอาชีวศึกษา

การประเมินผลการเรียนของกรมอาชีวศึกษา โดยวิธีวัดผลแบบอิงเกณฑ์ การประเมินผลการเรียน ได้ใช้ตัวเลขแสดง ระดับผลการเรียน แต่ละรายวิชาดังนี้

คะแนน	เกรด	เกณฑ์
80 ขึ้นไป	4.0	ดีเยี่ยม
75-79	3.5	ดีมาก
70-74	3.0	ดี
65-69	2.5	ดีพอใช้
60-64	2.0	พอใช้
55-59	1.5	อ่อน
50-54	1.0	อ่อนมาก
0-49	0.0	ตก

2. ปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้อย่างมากมาย จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยแต่ละด้านนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ สถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ต่างกัน บางปัจจัยสามารถใช้ได้กับทุกๆที่ เช่น ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน และปัจจัยด้านการจัดการศึกษา ผู้วิจัยขอสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

Prescott (1961:14 -15) ได้ทำการสรุปองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไว้ 6 ด้าน ดังนี้ 1) องค์ประกอบทางด้านร่างกาย ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพข้อกระดูกพร่องและลักษณะท่าทางของร่างกาย 2) องค์ประกอบทางความรัก ได้แก่ ความสัมพันธ์ของบิดามารดา และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว 3) องค์ประกอบด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความเป็นอยู่ของสมาชิก ในครอบครัวการอบรม และฐานะทางบ้าน

Bloom (1976: 175) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีตัวแปรอยู่ 3 ประการที่เกี่ยวข้อง คือ 1) พฤติกรรมด้านความรู้และความคิด (Cognitive Entry Behaviors) หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความถนัด และพื้นฐานของผู้เรียนที่มีมาก่อน 2) คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics) หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน อยากรู้สิ่งใหม่ ได้แก่ ความสนใจในวิชาเรียน เจตคติต่อเนื้อหาวิชา ระบบการเรียนและสถาบัน การยอมรับความสามารถของตนเอง 3) คุณภาพทางการเรียนการสอน (Quality Of Instruction) หมายถึง การเรียนการสอนหรือประสิทธิผลที่ผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียน ได้แก่ การได้รับคำแนะนำ การปฏิบัติ และแรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน

สุรัตน์ เตียวเจริญ (2543) ได้สรุปถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่เกี่ยวข้องถึงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านส่วนของนักเรียน และปัจจัยด้านครอบครัว

อริยา คูหา และบัญญัติ ขย่วน (2547: 14) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ความรู้ ทักษะพื้นฐาน 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) พฤติกรรม การเรียน 4) บรรยากาศในการเรียน และ 5) ตัวแปรทางประชากร เช่น อายุ เพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมการศึกษาของบิดามารดา เป็นต้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สำคัญในการเรียนการสอน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามแนวคิดของแอทคินสัน อธิบายถึงในสถานการณ์หนึ่ง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความพยายามที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จ โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ถ้าผลงานสูงกว่าหรือเท่าเกณฑ์มาตรฐานก็ถือว่าประสบความสำเร็จตามความคิดเขา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะขึ้นอยู่กับ 3 องค์ประกอบคือ ความคาดหวัง สิ่งล่อใจ และแรงจูงใจจากความพึงพอใจในการแสวงหาความสุข

พิน นิลบวร (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา ตามความเห็นของครูวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกระบี่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาทั้ง 7 ด้าน ด้านที่มีผลต่อการเรียนในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านนโยบายและการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านตัวนักเรียน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้ปกครองและชุมชน ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การที่ครูมีจิตสำนึกในความเป็นครู และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู สำหรับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทางการเงินในการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน

อารีรัตน์ พานิชย์(2552)ได้ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อ
งานอาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัย
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตจังหวัดสระบุรี พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพของนักเรียน ได้แก่ ตัวแปรด้านสถานภาพทั่วไป คือ
สถานภาพการสมรสของบิดามารดา การศึกษาสูงสุดของบิดา มารดา การมีคอมพิวเตอร์ใช้ที่บ้าน
ขณะที่เรียน ตัวแปรด้านผู้เรียน คือ ด้านความรับผิดชอบในตนเอง ด้านผู้สอน คือ การชี้แจงแผนการ
สอน วิธีการประเมินผลการเรียนให้ผู้เรียนทราบ มีความกระตือรือร้นในการสอน และด้านสื่อการ
เรียนการสอนคือการมีสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันจะช่วยส่งผลให้การเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ที่
สูงขึ้น

ฐานวัฒน์ พุฒวิบูลย์วุฒิ(2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำ
อาภาศในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจำอาภาศ พุทธศักราช 2548. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ,จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน คือ ตัวแปรปัจจัยด้านตัวนักเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม การใช้เวลาในการอ่านทบทวน
ตำราเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่พักอาศัย มีปัจจัยด้านการบริหาร
โรงเรียน ได้แก่การจัดหาสื่อการเรียน การจัดการนิเทศภายใน สภาพอาคารสถานที่ห้องเรียน การ
จัดบริการห้องสมุด ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ ประสบการณ์ในการสอน วุฒิการศึกษา การสอนตรง
สาขาวิชาที่จบการศึกษาการเตรียมการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการสอนโดยคำนึงถึง
ความแตกต่างของนักเรียน

รุ่งฤดี กล้าหาญ (2554) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาภาคปฏิบัติของนิสิตพยาบาล
ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่ ส่วน
ด้านความรู้พื้นฐานเดิม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ภาวะ
สุขภาพ เจตคติต่อวิชาชีพสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง การเอาใจใส่
ในการเรียนของผู้ปกครอง การจัดการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
นอกจากนี้ด้านความมีวินัยในตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

นุศรา เต็มลักษณ์ (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้าน
ครูผู้สอน และด้านครอบครัว

พิศิษฐ์ ชำนาญนา (2558) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คณะวิชาการ
ตลาด วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.วิทยานิพนธ์ปริญญา

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านครอบครัว และด้านโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คณะวิชาการตลาด วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ชนิดา ยอดสาลี (2559) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร

สุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น และคณะ(2559) ได้ศึกษา การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการจัดการการศึกษา และปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนของนักศึกษา

วรารักษ์ ลวงสวาส (2561) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง

จากความหมายของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยขอสรุปความหมายของคำว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยแบ่งย่อยเป็น 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล 2) ปัจจัยครอบครัวและเพื่อนและ 3) ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

2.1 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่จัดทำขึ้นในอดีตและปัจจุบันที่เนื้อหาเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล พบว่ามีนักวิชาการและงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมากมาย ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ว่า ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยส่วนตัวของนักเรียนแต่ละบุคคลที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางการเรียนโดยจำแนกเป็น 2 ด้านคือ 1) เจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียน และ 2) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน จากประเด็นดังต่อไปนี้

2.1.1 เจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนของนักเรียน

ได้มีนักการศึกษาความหมายและทฤษฎีของเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัย ขอสรุปความหมายของคำว่า เจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนอันเป็นผลเนื่องจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ ที่ได้รับจากผู้สอน ที่มีต่อการเรียน

ระดับอาชีวศึกษา โดยอาจแสดงออกในรูปของอารมณ์ ความรู้สึก เช่น รู้สึกมีความสุขที่ได้เรียน มีความสนใจในการเรียน มีความคิดว่าการเรียนอาชีวศึกษามีประโยชน์ มีความเพียรพยายาม ความตั้งใจเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน ตามประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1) ความหมายของเจตคติ

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของเจตคติไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุป คำว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกที่คนเรามีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือหลายสิ่ง เป็นความรู้สึกที่แสดงออกมาในทางบวกหรือทางลบหรือที่เป็นกลาง เช่น พอใจ ไม่พอใจ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือไม่มีความรู้สึกใด ๆ และบุคคลซึ่งแสดงความรู้สึกทางด้านพฤติกรรมทั้งพฤติกรรมภายนอก ที่สังเกตได้ด้วยท่าทางหน้าตาบ่งบอกถึงความพึงพอใจตามประเด็นสำคัญได้ดังนี้

สงวนศรี วิรัชชัย (2527:61) ให้ความหมายเจตคติ คือสภาพความคิดความเข้าใจและความรู้สึกเชิงประเมินที่มีต่อสิ่งต่างๆ(วัตถุ สถานการณ์ ความคิดผู้อื่น ฯลฯ) ซึ่งทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้นในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติที่มีอยู่

อัลพอร์ท (2535 : 125) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นสภาวะของความพร้อมทางจิตใจซึ่งเกิดจากประสบการณ์สภาวะความพร้อมนี้เป็นแรงที่กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาระหว่างบุคคลที่มีต่อบุคคลสิ่งของและ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง เจตคติจึงสรุปได้ดังนี้เกิดจากการเรียนรู้ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมในสังคมการสร้างความรู้สึกจากประสบการณ์ของตนเองประสบการณ์ที่ได้รับจากเดิม มีทั้งทางบวกและลบจะส่งผลถึงเจตคติต่อสิ่งใหม่ที่คล้ายคลึงกันการเลียนแบบบุคคลที่ตนเองให้ความสำคัญและรับเอาเจตคตินั้นมาเป็นของตน

สุชา จันทรเฒ และ สุรางค์ จันทรเฒ (2550:104) ให้ความหมายเจตคติคือความรู้สึก หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆความรู้สึก หรือท่าทีที่จะเป็นไปในทำนองที่พึงพอใจ หรือไม่พอใจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงออกมาในทางบวกหรือทางลบหรือที่เป็นกลาง เช่น พอใจ ไม่พอใจ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือไม่มีความรู้สึกใด ๆ และบุคคลซึ่งแสดงความรู้สึกทางด้านพฤติกรรม ทั้งพฤติกรรมภายนอก ที่สังเกตได้ด้วยท่าทางหน้าตาบ่งบอกถึงความพึงพอใจ และพฤติกรรมภายใน เป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ชอบหรือไม่ชอบก็ไม่แสดงออก (บุญญลักษณ์ ตานานจิตร, 2552)

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลอันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งที่เขาจะเป็นการสนับสนุนหรือต่อต้านก็ได้(บุญเรือง ศรีเหรียญ, 2554)

ซัตติยา กรรมสูตร (2556:2)ให้ความหมายไว้คือ ความรู้สึกที่คนเรามีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือหลายสิ่ง ในลักษณะที่เป็นอัตวิสัย (Subjective) อันเป็นพื้นฐานเบื้องต้น หรือการแสดงออกที่เรียกว่า พฤติกรรม

ชม ภูมิภาค (2556:64) ให้ความหมายของ เจตคติ คือวิถีทางที่บุคคลเกิดความรู้สึกต่อบางสิ่งบางอย่างจำกัดความเช่นนี้มีใช้จำกัดความเชิงวิชาการมากนักแต่หากเราจะพิจารณาโดยละเอียดแล้วเราก็พอจะมองเห็นความหมายของมันลึกซึ้งชัดเจนพอคุณเมื่อพูดว่าคือความรู้สึกต่อสิ่งนั้นก็หมายความว่าเจตคตินั้นมีวัตถุวัตถุที่เจตคติจะมุ่งตรงต่ออันจะเป็นอะไรก็ได้ว่าจะเป็นบุคคล สิ่งของ สถานการณ์นโยบายหรืออื่นๆ อาจจะเป็นได้ทั้งนามธรรมและรูปธรรมดังนั้นวัตถุแห่งเจตคตินั้น อาจจะเป็นอะไรก็ได้ที่คนรับรู้หรือคิดถึง

2) ความหมายของแรงจูงใจ

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของแรงจูงใจไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุป คำว่าแรงจูงใจต่อการเรียน หมายถึง พลังผลักดันให้นักเรียนมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการเรียนอาชีวศึกษา คนที่มีแรงจูงใจสูงจะใช้ความพยายามในการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยไม่ลดละ แต่คนที่มีแรงจูงใจต่ำจะไม่แสดงพฤติกรรม หรือไม่ก็ล้มเลิก การกระทำ ก่อนบรรลุเป้าหมาย ตามประเด็นสำคัญของความหมายของแรงจูงใจได้ดังนี้

แรงจูงใจ หมายถึง อิทธิพลภายในของบุคคลเป็นสภาวะของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางตามที่ตนต้องการแรงจูงใจจึงเป็นการที่บุคคลได้รับการกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมในการกระทำกิจกรรมต่างๆ อย่างมีพลัง มีคุณค่า มีทิศทางที่ชัดเจนซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ เต็มใจ ความพยายาม หรือพลังภายในตัวเองรวมทั้งการเพิ่มพูนความสามารถเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามความต้องการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดปัจจัยที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมก็คือ ความต้องการและแรงขับ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2550, หน้า 166-167)

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2555:156) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่าเป็นสิ่งโน้มน้าวหรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ

เดมส์กัตต์ คทาวนิช (2556:149) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึงปัจจัยทั้งหลายที่ทำให้บุคคลเกิดความต้องการเพื่อสร้างแรงขับและแรงจูงใจไปกระตุ้นร่างกายให้แสดงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2557:168) กล่าวว่าแรงจูงใจหมายถึงสิ่งที่บุคคลคาดหวังโดยสิ่งนั้นอาจจะเป็นสิ่งที่บุคคลพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ความคาดหวังนี้เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

3) ทฤษฎีแรงจูงใจ

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีแรงจูงใจไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุปประเด็นสำคัญของความหมายทฤษฎีแรงจูงใจได้ดังนี้

ทฤษฎีแรงจูงใจของ เฮร์ซเบิร์ก (Herzberg and other) มีปัจจัยหรือองค์ประกอบ 2 ประการที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ องค์ประกอบจูงใจ (Motivation Factors) และ องค์ประกอบค้ำจุน (Maintenance Factors) หรือองค์ประกอบสุขอนามัย (Hygiene Factors)

องค์ประกอบจูงใจ (Motivation Factors) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติโดยตรง และเป็นสิ่งจูงใจให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ประกอบด้วย

1. ความสำเร็จในการทำงาน (Achievement) หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้น ประสพผลสำเร็จอย่างดี สามารถแก้ปัญหาต่างๆเกี่ยวกับงาน และรู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น
2. การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลในหน่วยงานหรือบุคคลอื่นๆที่มาขอคำปรึกษา ซึ่งอาจแสดงออกในรูปการยกย่องชมเชย การให้กำลังใจ การแสดงความยินดีการแสดงออกที่ทำให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ
3. ลักษณะของงาน (Work itself) หมายถึง งานนี้น่าสนใจ ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำทลายให้ลงมือทำ หรือเป็นงานที่มีลักษณะทำตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพัง
4. ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง การได้รับมอบหมายให้ดูแลงานใหม่ๆ และมีอำนาจอย่างเต็มที่ ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด
5. ความก้าวหน้า (Advancement) หมายถึง การได้รับเลื่อนขั้น การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น มีโอกาสได้ศึกษาต่อเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม ได้รับการฝึกอบรมดูงาน

องค์ประกอบค้ำจุน (Maintenance Factors) หรือองค์ประกอบสุขอนามัย (Hygiene Factors) เป็นองค์ประกอบที่ช่วยป้องกันการปฏิบัติงานของบุคลากรที่จะเกิดความไม่ชอบงานหรือหย่อนประสิทธิภาพลง ประกอบด้วย

1. เงินเดือน (Salary) หมายถึง สิ่งตอบแทนการปฏิบัติงานในรูปเงินรวมถึงการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยงานนั้น เป็นที่พอใจของบุคคลที่ทำงาน
2. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (Possibility of Growth) หมายถึง ความน่าจะเป็นที่บุคคลจะได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพ
3. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน (Interpersonal Relation, Subordinate, Peers) หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีต่อกันสามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี
4. สถานะของอาชีพ (Status) หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับและนับถือของสังคม มีเกียรติและมีศักดิ์ศรี
5. นโยบายและการบริหาร (Company Policy and Administration) หมายถึง การจัดการและการบริหารงานขององค์กร การติดต่อสื่อสารภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
6. สภาพการทำงาน (Working Condition) หมายถึง สภาพทางกายภาพของงาน เช่น แสง เสียง อากาศ รวมทั้งลักษณะสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่างๆ
7. ชีวิตส่วนตัว (Personal Life) หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับงาน เช่น การไม่ถูกย้ายไปทำงานในที่แห่งใหม่ซึ่งห่างไกลครอบครัว
8. ความมั่นคงในงาน (Job Security) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการทำงาน
9. การปกครองบังคับบัญชา (Supervision) หรือการนิเทศงาน หมายถึง ความสามารถหรือความยุติธรรมของผู้บังคับบัญชาหรือผู้นิเทศงานในการดำเนินงานและการบริหารงาน

4) ปัจจัยด้านเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนของนักเรียนของนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนของนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

อดิศักดิ์ พงษ์พลศักดิ์ (2542) ได้ศึกษา ปัจจัยในการกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัด

กรมอาชีวศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลที่กำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ เจตคติ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ประชุม ดันติสุขารมย์ (2541) ได้ศึกษา ปัจจัยในการกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดวิทยาลัยพณิชยการ กรมอาชีวศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสุขภาพร่างกาย

พิรุฬห์ พรหมเวฬุพัฒน์ (2544) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาและ วิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 12 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความรู้พื้นฐานเดิม

วิลาวัลย์ ชัยนันท์ (2546) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดวิทยาลัยเทคนิค สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลางพบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ความรู้พื้นฐานเดิม และเจตคติต่อการเรียน

พิน นิลบวร(2550) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาอาชีวศึกษา ตามความเห็นของ ครูวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกระบี่ พบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม

ฐานวัฒน์ พุฒวิบูลย์วุฒิ (2552) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จำอาภาสในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจำอาภาส พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้เรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ความรู้พื้นฐานเดิม ความคาดหวังการศึกษาต่อ และการใช้เวลาในการอ่านทบทวนตำราเรียน

ประจวบ สุขบันเทิง(2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษา สาขางานเครื่องมือกลระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิค สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรณีศึกษา : วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกและ ภาคเหนืออาชีวศึกษา พบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม

พิศิษฐ์ ชำนาญนา (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คณะ วิชาการตลาด วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ปัจจัย ลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน

2.1.2. ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับความหมายพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุปดังนี้ ผู้วิจัยขอสรุปคำว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจ วางแผนการเรียน และเอาใจใส่ต่อการเรียนประกอบด้วยการเข้าเรียนตรงเวลา มีสมาธิในการเรียนมีการซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ส่งการบ้านหรือส่งรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด มีการทบทวนบทเรียนและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ตามประเด็นสำคัญของความหมายพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนได้ดังนี้

1) ความหมายของพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

โสภา ชูพิกุลชัย (2528 : 111) ให้ความหมายของพฤติกรรมการเรียน หมายถึง การกระทำ หรือ กิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกในด้านการเรียน การตอบสนองหรือปฏิกิริยาที่นักเรียนมีต่อประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมในขณะที่เรียนด้วย ดังนั้น พฤติกรรมการเรียนของ นักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

กิ่งกาญจน์ ปานทอง (2545 : 19) อธิบายความหมายของ พฤติกรรมการเรียน ไว้ว่าหมายถึงการปฏิบัติตัวของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนได้อย่าง เหมาะสมกับวันเวลา และสถานที่ ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การเข้าเรียน การฟัง การอ่าน การจดโน้ตเพื่อช่วยจำการส่งการบ้าน การทบทวนบทเรียน และการเตรียมตัวสอบ เป็นต้น

2) ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วรการ กมลเลิศ (2547, หน้า 37) ได้ศึกษา การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเอง ด้วยความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองคู กิ่งอำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ลักษณะของผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบ มีความอดกลั้น ตรงต่อเวลา มีความขยันขันแข็ง รู้จักหน้าที่ของตนเอง และชอบความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความคิดก้าวหน้า เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ จะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

รุ่งฤดี กล้าหาญ (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติของนิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า พฤติกรรมของนักเรียน ด้านความวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

ผ่องใส เพ็ชรรักษ์ (2555) ได้ศึกษา การศึกษาพฤติกรรมการเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่า พฤติกรรมด้านการรวบรวมข้อมูลและพฤติกรรมด้านการใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ ช่วยเหลือในการเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภาควิชา

อุตสาหกรรม นักศึกษาต้องมีความสนใจต่อวิชาที่กำลังเรียน จะต้องมีการเรียบเรียงมีการจดบันทึก เพื่อเอาไว้อ่านทบทวนก่อนทำการสอบและเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

รุจิราพรรณ คงช่วย (2557) ได้ศึกษา รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคใต้ พบว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา สะอาดรอบคอบ ขยัน และมีความตั้งใจเรียน กระตือรือร้น ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถ อุทิศเวลาให้แก่งาน เอาใจใส่งาน จะส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

2.3. ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่จัดทำขึ้นในอดีตและปัจจุบันที่เนื้อหาเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนพบว่า มีนักวิชาการและงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้อย่างมากมาย สามารถนำมาสรุปประเด็นความสำคัญไว้ว่า ปัจจัยครอบครัวและเพื่อน หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวกับครอบครัวและเพื่อนในการให้คำปรึกษา ส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน จำแนกเป็น 2 ด้าน คือ 1) การสนับสนุนของครอบครัวหรือผู้ปกครอง และ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ตามประเด็นสำคัญได้ต่อไปนี้

1) ความหมายของครอบครัว

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับความหมายด้านครอบครัวไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุป คำว่า ครอบครัว หมายถึง ร่วมครอบครัว คือ สามี ภรรยาและบุตรผู้ให้การอบรม เลี้ยงดู ค้ำครอง ปกป้อง ดูแล รักษา ส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนที่อยู่ในปกครอง ตามประเด็นสำคัญของความหมายด้านครอบครัวได้ดังนี้

สนิท สมัครงการ (2519:2) ได้ให้ความหมายของครอบครัวไว้ว่า ครอบครัว คือ จุดเริ่มต้นของชีวิตทันที ที่ ชีวิตเด็ก กำเนิดขึ้นในครอบครัว พ่อแม่และสมาชิกทุกคนที่เกี่ยวข้องจะร่วมกันทำหน้าที่ดูแลสมาชิกคนใหม่ ให้ความรัก อาหาร ประสพการณ์ต่างๆ มากมาย ครอบครัวจึงมีอิทธิพลสำคัญต่อเด็กๆ ในแง่ของการถ่ายทอดค่านิยม บุคลิกภาพ พฤติกรรม

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525(2525:167) ได้ให้ความหมายของครอบครัวไว้ว่า หมายถึง ผู้ร่วมครอบครัว คือ สามี ภรรยาและบุตร เป็นต้น

พงศ์พันธ์ แก้วหาวงค์ (2550, 41) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่าบุคคลผู้ให้การอบรม เลี้ยงดู ค้ำครอง ปกป้อง ดูแล รักษา ส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนที่อยู่ในปกครองซึ่งได้แก่ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง หรือผู้อุปการะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินการ ร่วมคิด

ร่วมฟัง ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมสำรวจปัญหา ร่วมลงทุน ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ ป้องกันแก้ไขปัญหา และร่วมประเมินผลในกิจการใด ๆ ที่ส่งผลกระทบในตัวนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

2) ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

ในการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนนั้น มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องดังนี้ กล่าวคือ ผู้วิจัยขอสรุป ความหมายของคำว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับนักเรียนซึ่งเป็นการให้คำปรึกษาเรื่องการเรียนซึ่งกันและกัน การเอาใจใส่การยอมรับความแตกต่าง การให้กำลังใจแก่กันตลอดจนได้รับโอกาสในการให้ทำงานกลุ่มร่วมกันจากผู้สอนซึ่งเป็นการส่งเสริมในส่วนของนักเรียนรู้และสามารถนำไปสู่การพัฒนาการเรียนได้ในที่สุดจึงมีผู้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเพื่อนและความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนไว้หลากหลาย ดังนี้

ซิงเกอร์ (Chickering.1969 :94) ได้ให้ความหมายของสัมพันธภาพกับเพื่อน ว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง การที่บุคคลมีความอดทนที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นและการเปลี่ยนแปลงจากการพึ่งพาตนเองไปสู่การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ซึ่งการอดทนที่จะอยู่ร่วมกันบุคคลอื่น ได้แก่ ความสามารถยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลอื่นได้ และการมีน้ำใจกว้าง การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน การให้และการรับ

ชัยพร วิชาวุธ (2530:69) ได้ให้ความหมายของคำว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคล ไว้ว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์โต้ตอบระหว่างบุคคล มนุษย์อยู่เป็นสังคมกระทำของมนุษย์ แต่ละคนจึงสัมพันธ์กับกระทำของคนอื่นๆ ในสังคม เกิดขึ้นทันทีเมื่อการกระทำคนหนึ่งมีผลกระทบต่อผลต่ออีกคนหนึ่งจะได้รับ

เมธี ธรรมวัฒนา (2544) ให้ความเห็นไว้ว่า เพื่อนมีความสำคัญอย่างมากในการกำหนดบุคลิกภาพและพฤติกรรมการเรียนรู้บางอย่าง ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ ถ้านักศึกษามีการเลือกคบเพื่อนที่มีคุณลักษณะที่ดีในทางการเรียน ก็จะยอมเป็นตัวอย่างที่ดีและส่งเสริมพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีและมีประสิทธิภาพของนักศึกษามองว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลโดยตรงต่อนิสิตนักศึกษา มีส่วนทำให้เกิดแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงค่านิยม พฤติกรรม และแผนการเรียนรู้ นอกจากนี้ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเพื่อนก็มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของนักศึกษาให้ความเห็นเกี่ยวกับเพื่อนในระดับอุดมศึกษาไว้ว่า นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่เป็นช่วงวัยที่จะเปลี่ยนไปเป็นผู้ใหญ่ มีความต้องการติดต่อและสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ

3) ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครอบครัวที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ได้มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการสนับสนุนของครอบครัว ไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุป คำว่า การสนับสนุนของครอบครัวหรือผู้ปกครอง หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคคลในครอบครัวทางด้านอารมณ์ ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ เงิน เวลา หรือวัตถุสิ่งของต่างๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายทางการเรียน และเห็นคุณค่าในตนเอง ตามประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

ประชุม ดันติสุขารมย์ (2541) ได้ศึกษา ปัจจัยในการกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดวิทยาลัยพณิชยการ กรมอาชีวศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ อาชีพการศึกษาผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง

อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์ (2542) ได้ศึกษา ปัจจัยในการกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัด กรมอาชีวศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ อาชีพ การศึกษาผู้ปกครองรายได้ผู้ปกครอง

ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่ง(2543) ได้ศึกษา การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครอง

วิลาวัลย์ ชัยนันท์ (2546) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดวิทยาลัยเทคนิค สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ อาชีพ และการศึกษาผู้ปกครอง

พิน นิลบรร (2550) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาอาชีวศึกษา ตามความเห็นของ ครูวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกระบี่ พบว่า ปัจจัยด้าน ครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่การสนับสนุนของผู้ปกครอง

โสภา มัดลั้ง (2551) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคือการร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและครู ในการที่ครูจะสนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาของเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน โดยทั้งสองฝ่ายจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือการให้เด็กได้รับการพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ส่งเสริมศักยภาพที่แท้จริงของเด็กอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้เด็กได้รับการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

สรายุทธ เพ็ชรซีก (2553) ได้ศึกษา ปัจจัยทางครอบครัวที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : กรณีศึกษาโรงเรียนมินประสาธิตวิทยา เขตมีนบุรี

กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัวร่วมกับการจัดการเรียนการสอนนับเป็นปัจจัยสำคัญในการเตรียมความพร้อมต่อการเรียนรู้

ประจวบ สุขบันเทิง (2554) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขางานเครื่องมือกลระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภูมิภาคศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกและภาคเหนือ พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่อาชีพการศึกษาผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง

พิศิษฐ์ ชำนาญนา (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คณะวิชาการตลาด วิทยาลัยพัฒนวิชาการธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่การสนับสนุนของผู้ปกครอง

4) ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ได้มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ผู้วิจัยขอสรุปความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับนักเรียนซึ่งเป็นการให้คำปรึกษาเรื่องการเรียนซึ่งกันและกัน การเอาใจใส่การยอมรับความแตกต่าง การให้กำลังใจแก่กันตลอดจนได้รับโอกาสในการให้ทำงานกลุ่มร่วมกันจากผู้สอนซึ่งเป็นการส่งเสริมในส่วนของกระบวนการเรียนรู้และสามารถนำไปสู่การพัฒนาการเรียนได้ในที่สุด ตามประเด็นสำคัญไว้ดังต่อไปนี้

อดิศักดิ์ พงษ์พลผลศักดิ์ (2542) ได้ศึกษา ปัจจัยในการกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ในวิทยาลัยพัฒนวิชาการ สังกัดกรมอาชีวศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่ง(2543) ได้ศึกษา การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

อดิศักดิ์ พงษ์พลผลศักดิ์ (2544) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ ภูมิภาคศึกษาจังหวัดลพบุรี พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีคะแนนการปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อนต่ำ ในขณะที่นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีคะแนนการปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อนสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่นิยมเพื่อน ชอบทำตามเพื่อน และในสังคม

เพื่อนนั้นอาจมีเพื่อนที่ไม่รักเรียนชักนำนักเรียนให้มี พฤติกรรมไปในทางเดียวกัน ทำให้นักเรียนที่คบหากับเพื่อนกลุ่มนี้มีผลการเรียนต่ำ

ขวัญชัย สงวนพงษ์(2546) จากการศึกษา ผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์หรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในกลุ่มกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังเช่น พบว่า ความสัมพันธ์ของนักศึกษาในกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

โสภณ มัดลิ่ง (2551) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคือการร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและครูในการที่ครูจะสนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาของเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน โดยทั้งสองฝ่ายจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือการให้เด็กได้รับการพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ส่งเสริมศักยภาพที่แท้จริงของเด็กอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้เด็กได้รับการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

2.4.ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่จัดทำขึ้นในอดีตและปัจจุบันที่เนื้อหาเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านการจัดการศึกษาพบว่ามีนักวิชาการและงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการศึกษามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้อย่างมากมาย สามารถนำมาสรุปประเด็นความสำคัญ ขอสรุปความหมายของ ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา หมายถึงองค์ประกอบในการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอก ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) หลักสูตรการเรียนการสอน 2) ครูผู้สอน 3) วิธีการสอน และ 4) อาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

ฐานวัฒน์ พุดวิบูลย์วุฒิ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำอาภาสในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจำอาภาส อาชีวศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการจัดการศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ การบริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

ศรัณญา สุทธิมาลา (2542) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดกรมอาชีวศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการจัดการศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่อาคาร สถานที่สื่อการเรียนการสอนหลักสูตร และวิธีการสอน

พิศิษฐ์ ชำนาญนา (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คณะวิชาการตลาด วิทยาลัยพัฒนวิชาการธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการจัดการศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ครูผู้สอน และอาคาร สถานที่

ประจวบ สุขบรรเทิง(2554) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขางานเครื่องมือกลระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรณีศึกษา : วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกและภาคเหนือพบว่า ปัจจัยด้านการจัดการศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ครูผู้สอน และอาคาร สถานที่

2.4.1 หลักสูตรการเรียนการสอน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 พระราชบัญญัติอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อผลิตกำลังคนระดับฝีมือที่มีสมรรถนะวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระได้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการสอนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพตามความสนใจและโอกาสของตน ดังนั้น หลักสูตรการเรียนการสอน หมายถึง เนื้อหาของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมมีความเหมาะสมกับผู้เรียนอาชีวศึกษา และมีเนื้อหาที่ทันสมัยต่อเทคโนโลยีปัจจุบัน ตามประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

หลักการของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และประชาคมอาเซียนเพื่อผลิตและพัฒนาที่กำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ ทักษะคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ

1.เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เน้นสมรรถนะเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

2. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

จุดหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ สามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกริเวศการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ
2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น
4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน การต่อต้านความรุนแรง และสารเสพติด มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสำนึกด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี
5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพ

6. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศ และโลก มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2.4.2 ครูผู้สอน

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับความหมายด้านครูผู้สอนไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุป ครูผู้สอน หมายถึง ความรู้ความสามารถของครู ในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ทำให้นักเรียนสนใจ การเรียนมากขึ้น ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ดี พร้อมทั้ง คุณธรรมและจิตสำนึกใน ความเป็นครู มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียน ได้ ตาม ประเด็นสำคัญด้านครูผู้สอน ได้ดังนี้

1) ความหมายของครูผู้สอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้ให้ความหมายของคำว่าครู ไว้ว่า บุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ใน สถาบันศึกษาของรัฐและเอกชน

คาร์เตอร์ วิ กู๊ด (1973) ได้ให้ความหมายของคำว่า ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถให้ คำแนะนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียนสำหรับนักเรียน ผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์และมี การศึกษามาก ผู้ที่ทำหน้าที่สอนให้ความรู้แก่ศิษย์

รุ่งสริย์ สีหราช (2543) กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุสมดัง ความมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเอาใจใส่ในการเรียน ครูควรจัด กิจกรรมต่างๆ ให้เด็กทุกคนได้เรียนรู้ด้วยความพอใจและเกิดผลดีที่สุด การที่นักเรียนจะประสบ ความสำเร็จในการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพการสอนของครูเป็นสำคัญ

รัชนก บุญปุ (2547) กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้นครูจึงเป็นปัจจัยที่ สำคัญในการนำหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นไปสู่การปฏิบัติ จากการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยหลาย เรื่องที่ศึกษา คุณลักษณะของครู ที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา ได้ปัจจัยที่เป็นตัวแปร ที่ใช้ในการศึกษา

ครู หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและความรักเอาใจใส่ต่อศิษย์เหมือนลูกของตนถ่ายทอด ความรู้ อบรมสั่งสอนให้ศิษย์หรือลูกเป็นคนดีมีความรู้ ความสามารถประกอบอาชีพสุจริต และทำ คุณประโยชน์ให้กับสังคม ในอนาคตต่อไป (วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ , 2560)

2.4.3 วิธีการสอน

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับความหมายด้านวิธีการสอนไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุป วิธีการสอน หมายถึง การเตรียมการเพื่อการสอนมีวิธีการสอนเรื่องหรือยกตัวอย่าง ที่เข้าใจยากให้เข้าใจได้ง่าย บอกวัตถุประสงค์รายวิชาเรียน วิธีการเรียน กิจกรรมและการประเมินผลก่อนที่จะสอนเสมอเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถาม และมีการมอบหมายงานและอธิบายงานจนเป็นที่เข้าใจ ตามประเด็นสำคัญของความหมายด้านวิธีการสอนได้ดังนี้

1) ความหมายของวิธีการสอน

หน่วยนิเทศกรรมสามัญศึกษา (2513:28) ให้ความหมายได้ว่า วิธีการสอนเป็นกระบวนการที่ทำให้จุดประสงค์หรือความมุ่งหมายของการศึกษาปรากฏผลขึ้นได้ ฉะนั้นวิธีการสอนจึงเปรียบเสมือนที่เชื่อมโยงวัตถุประสงค์กับผลให้ต่อเนื่องกัน

กาญจนา เกียรติประวัติ (2524:134) ได้อธิบาย ความหมายของ วิธีการสอน หมายถึง วิธีการที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการใช้เทคนิคการสอน เนื้อหาวิชา และสื่อการสอนเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการสอน

วารี ธีระจิตร (2530) ให้ความหมายของ วิธีการสอน คือ วิธีสอนคือการจัดกิจกรรมแบบต่างๆที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาไปในทางที่พึงปรารถนา

สุพิน บุญชูวงศ์ (2530) ได้ให้ความหมายของ วิธีการสอน คือ กระบวนการต่างๆที่ครูนำมาใช้สอนนักเรียนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพในด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านเจตคติ และทักษะ

ทิสนา แคมมณี (2551) ได้ให้ความหมาย วิธีการสอน คือ ขั้นตอนและผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเฉพาะหรือลักษณะเด่นที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ” วิธีการสอนที่ดีควรมีลักษณะ ควรมีการส่งเสริมนักเรียนให้เรียนด้วยการกระทำ เพราะการได้ลงมือทำจริง จะทำให้ประสบการณ์ที่มีความหมายนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีการตอบสนองความต้องการของนักเรียน เรียนด้วยความสุข ความสนใจ กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีการสอนให้สัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนกับวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรเป็นอย่างดีมีการใช้สื่อการสอน จำพวกโสตทัศนวัสดุ เพื่อสร้างความสนใจ ช่วย ผู้เรียนเข้าใจ บทเรียนได้ง่ายขึ้นมีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อสร้างความสนใจ ผู้เรียนสนุกสนาน ได้ลงมือปฏิบัติจริง

และดูผลการปฏิบัติของตนเองมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอ ด้วยการซักถาม หรือ ให้ความสนใจเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ เด็กค้นหาเหตุผลเปรียบเทียบ และพิจารณาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ มีการส่งเสริมความคิดริเริ่ม และความคิดสร้างสรรค์ มีการใช้การจูงใจ ในระหว่างเรียน เช่น รางวัล การชมเชย คะแนนแข่งขัน เครื่องเชิดชูเกียรติการลงโทษ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสนใจ ตั้งใจ ขยันหมั่นเพียรในการเรียนและทำ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ยกย่องความคิดเห็นที่ดีนักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกับครูมีการเฝ้าความสนใจก่อนลงมือทำการสอนเสมอมีการประเมินผลตลอดเวลา โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบเพื่อให้แน่ใจว่าการสอนของครูตรงตามจุดประสงค์มากที่สุด

2.4.4 อาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับความหมายด้านอาคารสถานที่ที่เป็นองค์ประกอบของการเรียนไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุป อาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอนหมายถึง อาคาร สถานที่ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน เช่น ห้องเรียน มีห้องปฏิบัติการมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน ห้องปฏิบัติการมีแสงสว่างเพียงพอ อากาศ ถ่ายเท หรือมีอุณหภูมิที่เหมาะสม สภาพแวดล้อมภายในห้องสะอาด เอื้อต่อการเรียน ภายนอกห้องเรียนในด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น จัดอาคารเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์ต่างและเทคโนโลยี เช่น วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ด้านวิชาการ หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ วารสารวิชาการ งานวิจัย บทความวิชาการที่ทันสมัยและหลากหลาย ตามดังต่อไปนี้

1) อาคารสถานที่

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับความหมายด้านอาคารสถานที่ที่เป็นองค์ประกอบของการเรียนไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

วีระพันธ์ สิทธิพงศ์ (2540) ได้กล่าวถึงและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับอาคารเรียน ของสถานศึกษาด้านเทคนิคศึกษาและอาชีวศึกษาว่า โดยทั่วไปมักจะเข้าใจว่าควรทำเหมือนอาคารเรียนของสามัญศึกษาซึ่งถ้าพิจารณาอย่างผิวเผินแล้วอาจคิดว่าไม่ควรจะแตกต่างกัน แต่แท้ที่จริงแล้วอาคารเรียนของสถานเทคนิคศึกษา และ อาชีวศึกษาควรมีลักษณะที่แตกต่างไปจากอาคารของโรงเรียนสามัญศึกษาดังนี้ ต้องมีลักษณะทั้งภายนอกภายในที่เด่น และเปิดเผยให้เห็น โครงสร้างและส่วนประกอบที่ก่อสร้างขึ้นโดยถูกต้องตามทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และ เทคโนโลยี ซึ่งปัจจุบันเชื่อว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้สิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ เพื่อการเรียนการสอนโดยสมบูรณ์ อาทิ เช่น ทีวี วีดีโอ เครื่องฉายภาพ และแผ่นใส จอรับภาพที่เลื่อนเก็บได้ การปรับเปลี่ยน

ห้องเรียนให้เป็นห้องมืดได้ ฯลฯ เพราะห้องเรียนของสถานเทคนิคศึกษาและอาชีวศึกษา มีความจำเป็นที่จะต้องใช้สิ่งเหล่านี้มากกว่าห้องเรียนของโรงเรียนสามัญศึกษาสิ่งที่จะละเว้นและลืมเสียมิได้เลยคือ หลักการที่ว่า อาชีวศึกษา ไม่ใช่การสอนให้คนเป็นเครื่องจักร ความเคยชินต่อสิ่งที่ไม่มีชีวิตและความแข็งกระด้างจะทำให้จิตใจของนักศึกษาแข็งกระด้างไปด้วย บรรยากาศของอาคารเรียนควรจะเสริมสร้างให้เกิดความสุนทรี เช่น ควรปลูกดอกไม้ที่ให้ความร่มรื่นสวยงามและมีระเบียบเรียบร้อย ตามบริเวณโดยรอบและตามมุมที่เหมาะสม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2540:171) ได้สรุปว่าอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมนับว่าเป็นส่วนประกอบหนึ่งในสถานศึกษา ซึ่งมีส่วนสำคัญในการช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาหรือการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาได้โดยจะต้องให้การดูแลเอาใจใส่อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมทั่วไป ด้วยการวางแผนให้เป็นระเบียบเหมาะสม เป็นสัดส่วนสะอาด ร่มรื่น สวยงาม อันจะส่งผลให้บรรยากาศการเรียนการสอนและการทำ งานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ช่วยในการเสริมสร้าง พัฒนาการทางความคิดจิตใจตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรมอันพึงประสงค์ได้

2) สื่อการเรียนการสอน

ได้มีนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับความหมายสื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบของการเรียนไว้อย่างมากมาย ผู้วิจัยขอสรุปความหมายของ ประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ในทางการศึกษามีคำที่มีความหมายแนวเดียวกันกับสื่อการเรียนการสอน เช่น สื่อการสอน (Instructional Media or Teaching Media) สื่อ การ สอน (Educational media) อุปกรณ์ช่วยสอน (Teaching Aids) เป็นต้น ในปัจจุบันนักการศึกษามักจะเรียกการนำสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ มารวมกันว่า เทคโนโลยีทางการศึกษา(Educational) ซึ่งหมายถึงการนำเอาวัสดุอุปกรณ์และวิธีการมาใช้ร่วมกันอย่างมีระบบในการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน

รัตนา พุ่มไพศาล (2539) ได้อธิบายความหมายของสื่อการสอนและสื่อการศึกษา ว่าหมายถึงตัวกลางได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการที่ช่วยนำและถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนหรือจากแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่ตั้งไว้ในวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

อาชญญา รัตนอุบล (2539) ได้ให้ความหมายของสื่อ (Media) ว่าหมายถึงตัวกลางที่ช่วยในการเรียน สื่อความหมาย ถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ เนื้อหา สารจากผู้ส่งไปยังผู้รับ

คารัตน์ กาญจนภา (2540) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษาของโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครปฐม พบว่า การใช้สื่อ เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กัญญาทิพย์ พวงจำปา (2541) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 412 คน พบว่า สื่อการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ตัวแปรที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อีกด้วย

เรณู ครุฑไทย (2542) กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุ สิ่งของ ภาพ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจน หมายถึงตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่างๆ ที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ระหว่างครูกับนักเรียนได้

เพ็ญแข ดวงขวัญ (2548) กล่าวว่าสื่อ หมายถึง เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงตัวบุคคล สถานที่ที่นักศึกษานอกโรงเรียนใช้เป็นเครื่องมือเพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในกลุ่ม หมวดวิชาพื้นฐานซึ่งประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อบุคคล และแหล่งการเรียนรู้

3.การจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

แนวความคิดการจัดการศึกษา อาชีพได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้น นอกเหนือไปจากอาชีพ กสิกรรม การ อาชีวศึกษา เริ่มอย่างเป็นระบบเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึง การเรียนวิชา เฉพาะ เพื่อให้เกิด ความชำนาญ โดยในปี พ.ศ.2452 การจัดการศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โรงเรียน สามัญศึกษา สอนวิชา สามัญ และโรงเรียน วิสามัญศึกษาสอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ ผดุงครรภ์ ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้น ในปี พ.ศ.2453 ได้จัดตั้ง โรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรกคือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียน เพาะช่าง และปี พ.ศ.2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้มีผลต่อการกำหนดการศึกษาอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ได้กำหนดว่า วิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยการ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับประกอบการเกษตรกรรมและ อุตสาหกรรม ต่าง ๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2479 ได้ ปรากฏคำว่า "อาชีวศึกษา" เป็นครั้งแรกในระบบ การศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษา ขั้นต้น กลาง และสูง รับนักเรียน จากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค

พ.ศ. 2481 พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบัน) ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรม คือ 1. กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ, 2. กรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีพ

โดยแบ่งออกเป็น 4 กอง : 1. สำนักงานเลขานุการกรม, 2. กองตำรา, 3. กองสอบไล่, 4. กองอาชีวศึกษา ซึ่งกองอาชีวศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดโรงเรียนอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ. 2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ซึ่งตราขึ้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2484 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ 19 สิงหาคม 2484 กระทรวงธรรมการได้เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงศึกษาธิการ และตั้งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขึ้นแทนกรมวิชาการ ส่วนกองวิชาการเป็นกอง ๆ หนึ่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนั้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484

การแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กอง คือ

สำนักงานเลขานุการกรม

กองโรงเรียน ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการโรงเรียนอาชีวศึกษา

กองวิชาการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตรแบบเรียน ทะเบียน การสอบไล่ และการออกประกาศนียบัตร ช่วงระหว่างมหาสงครามเอเชียบูรพา การอาชีวศึกษาได้รับผลกระทบจากภัยสงคราม ก่อให้เกิดการขาดแคลนอุปกรณ์ การสอน นักเรียนต้องหลบภัย จำนวนครูและนักเรียนน้อยลง จนกระทั่งภาวะสงครามสงบลง รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2494 การอาชีวศึกษาได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาชั้นสูง โดยในแต่ละระดับกำหนดเวลา เรียนไม่เกิน 3 ปี

ปี พ.ศ. 2495 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง คือ

1. สำนักงานเลขานุการกรม, 2. กองโรงเรียนการช่าง, 3. กองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม, 4. กองโรงเรียนเกษตรกรรม, 5. กองวิทยาลัยเทคนิค, 6. กองส่งเสริมอาชีพ และ, 7. กองออกแบบและก่อสร้าง

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ดังกล่าวได้ริเริ่มจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคหลัก 4 แห่งทั่วประเทศ คือ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ (2495) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ - สงขลา (2497) วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-นครราชสีมา (2499) และวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ- เชียงใหม่ (2500)

ปี พ.ศ. 2499 การอาชีวศึกษาได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลายแห่ง ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง และโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงเฉพาะวิชาอีกหลายแห่ง ได้จัดตั้งขึ้น เพื่อรับนักเรียน ที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายสามัญเข้าศึกษาต่อ

ปี พ.ศ. 2501 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ SEATO โดยมหาวิทยาลัยฮาวาย ในการปรับปรุง หลักสูตรตามโครงการฝึกช่างฝีมือ และฝึกอบบรมครูวิชาช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ และช่างเชื่อมโลหะ โดยมีโรงเรียน การช่าง 18 แห่ง เข้าร่วมโครงการ ในระยะแรกแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2503 จำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีที่ 1-3 มีจำนวน ลดลง แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 จำนวนนักเรียนในประเภทช่างอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งต้องเปิด การเรียนการสอนใน 2 ผลัด

ปี พ.ศ. 2508 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ในการก่อตั้งวิทยาลัยเทคนิค ขอนแก่น โดยมหาวิทยาลัยฮาวาย ในการปรับปรุง หลักสูตรตามโครงการฝึกช่างฝีมือ และฝึกอบบรมครูวิชาช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ และช่างเชื่อมโลหะ โดยมีโรงเรียน การช่าง 18 แห่ง เข้าร่วมโครงการ ในระยะแรกแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2503 จำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีที่ 1-3 มีจำนวน ลดลง แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 จำนวนนักเรียนในประเภทช่างอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งต้องเปิด การเรียนการสอนใน 2 ผลัด

ปี พ.ศ. 2509 ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟในการปรับปรุงโรงเรียนการช่างสตรี จำนวน 35 แห่ง ทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและครุภัณฑ์ โดยเฉพาะ

ปี พ.ศ. 2510 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีหน่วยงานโครงการเงินกู้ธนาคารโลกเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา มีหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนในโครงการประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รวม 25 แห่งกับสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ

ปี พ.ศ. 2512 ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลีย ในการจัดตั้งโรงเรียนเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สถานศึกษาหลายแห่งได้รับการพัฒนาและเปิดสอนจนถึงระดับ ปวส. โดยในปี พ.ศ. 2512 ได้รับการยกฐานะจาก โรงเรียนเป็น วิทยาลัย ซึ่งแห่งแรกคือวิทยาลัยพณิชยการพระนคร จนถึงปี พ.ศ.2522 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีวิทยาลัยอยู่ในสังกัด จำนวน 90 แห่ง ในจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 159 แห่ง

ปี พ.ศ. 2513 รวมโรงเรียนการช่างสตรีและโรงเรียนการช่าง 4 จังหวัด คือ อ่างทอง ราชบุรี บุรีรัมย์ และพัทลุง ปี พ.ศ.2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวมวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัย เทคนิค พระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคม และวิทยาลัยช่างก่อสร้างในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปรวมเป็นสถาบัน และเปิดสอน ถึงระดับ

ปริญญาตรี ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 พ.ศ. 2515 ให้โอนโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ 36 แห่งของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไป กรมสามัญ

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการ

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 172 พ.ศ.2515 ได้แบ่งส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาออกเป็น 9 กอง คือ

1. สำนักงานเลขานุการกรม, 2. กองวิทยาลัย, 3. กองโรงเรียน, 4. กองแผนงาน, 5. กองการเจ้าหน้าที่, 6. กองคลัง, 7. กองออกแบบและก่อสร้าง, 8. กองบริการเครื่องจักรกล, 9. หน่วยศึกษานิเทศก์

ปี พ.ศ.2516-2520 มีโครงการเงินกู้ ADB เพื่อพัฒนาวิทยาลัยเทคนิค 4 แห่ง (กรุงเทพ สงขลา เชียงใหม่ และ นครราชสีมา) ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ พัฒนาครู และอาคารสถานที่ใน 6 สาขาวิชา คือ อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า ก่อสร้าง เครื่องกล เทคนิคโลหะ และช่างยนต์

ปี พ.ศ.2518 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาขึ้นโดยแยกวิทยาลัย 28 แห่ง ออกจาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี และได้โอนศูนย์ฝึกต่อเรือหนองคายของสำนักงานพลังงานแห่งชาติมาอยู่ในสังกัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนอุตสาหกรรมต่อเรือหนองคาย

ปี พ.ศ.2519 รวมโรงเรียนเทคนิค โรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนการช่างใน 65 วิทยาเขต และ ยกฐานะโรงเรียน เกษตรกรรม 12 แห่งเป็นวิทยาลัย

ปี พ.ศ.2520 จัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรรม 10 แห่ง ปี พ.ศ.2521-2527 มีโครงการเงินกู้ธนาคารโลก จัดตั้งศูนย์ฝึกวิชาชีพ 12 แห่งในแต่ละเขตการศึกษา

ปี พ.ศ.2522-2523 พบว่ามีปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการดำเนินการแยกวิทยาเขตต่างๆ ออกเป็นอิสระ

ปี พ.ศ.2522 ได้มีการโอนวิทยาลัยเกษตรเจ้าคุณทหารไปสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ประกาศใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีวศึกษา ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับนักเรียนผู้จบมัธยมศึกษา ตอนปลาย โปรแกรมวิชาสามัญเข้าเรียนวิชาชีพ เป็นเวลา 2 ปี

ปี พ.ศ.2523 ได้มี "พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรม อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2523 " กำหนดให้มี 10 หน่วยงาน ให้เกิดหน่วยงานใหม่จากเดิม คือ กองวิทยาลัย และกองโรงเรียนเป็นกองใหม่ คือ กองวิทยาลัยเกษตรกรรม, กองวิทยาลัยเทคนิค, กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2524 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2524 ปี พ.ศ.2527 ได้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง พ.ศ.2527 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พ.ศ.2527

ปี พ.ศ.2528 ส่งเสริมแนวคิด"การอาชีวศึกษา ครอบคลุม" และได้มีการจัดตั้ง "สำนักงานโครงการพิเศษ" เป็นหน่วยงานภายในมีหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานโครงการพิเศษและรับผิดชอบ งานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและงานพัฒนาชนบท และปี พ.ศ.2530 ได้มีการจัดตั้ง "วิทยาลัยการอาชีพ" ในพื้นที่จังหวัด มุกดาหาร และแม่ฮ่องสอน โดยมีเป้าหมายที่จะจัดการศึกษาทุกประเภทวิชาชีพและทุกหลักสูตร ทั้งในและนอกระบบการศึกษา

ปี พ.ศ.2531 ได้รับความช่วยเหลือจากเยอรมันเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาทวิภาคี

ปี 2532-2533 UNDP ให้ความช่วยเหลือจัดตั้ง สถาบันพัฒนา ครูอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2533 รัฐบาลเดนมาร์กได้ให้ความช่วยเหลือเงินกู้ยืมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาเกษตรตลอดจนประเทศอื่น ในแถบทวีปยุโรป เช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ออสเตรีย อังกฤษ และอิตาลี ในการช่วยเหลือสถานศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม นอกจากนี้หน่วยงานหรือองค์กรอื่นต่างประเทศที่ได้ให้ความช่วยเหลือ เช่น The United Nation Development Programme (UNDP) International Labour Organization (ILO), UNESCO เป็นต้น รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น คานาดา องค์กร CIDA และการได้รับอาสาสมัครจากออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น และอังกฤษ ในการให้ความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษา และในปี 2533 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร ครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ปี พ.ศ.2533-2535 นี้มีผู้สนใจเรียนอาชีวศึกษามาก จึงจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่ม 20 แห่ง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2535 ได้ถูกประกาศและกำหนด ใช้นับถึง ปัจจุบัน แบ่งส่วนราชการออกเป็น 11 หน่วยงาน โดยเพิ่มสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระระดับกอง

ปี พ.ศ.2535-2539 ได้มีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 93 แห่ง เฉพาะโครงการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ ระดับ อำเภอ 60 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 25 แห่ง และอีก 8 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปสู่ท้องถิ่น สนับสนุน การพัฒนาชนบท เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพในระดับช่างฝีมือ และช่างเทคนิค ให้ตรงกับความต้องการ ของตลาด แรงงาน และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ปี พ.ศ.2536-2543 ได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่น พัฒนาการผลิตกำลังคนสาขาวิชาแมคคาทรอนิกส์ ที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ปี พ.ศ.2537 มีโครงการเงินกู้กองทุนความร่วมมือทาง

เศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น (Overseas Economic Cooperation Fund, JAPAN) โดยได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2537 เพื่อพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์ และ บุคลากร ในสถานศึกษา 20 แห่ง

ปี พ.ศ.2538 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษาระบบทางไกล

ปี พ.ศ. 2537-2539 ได้รับความช่วยเหลือ จากรัฐบาลเบลเยียม พัฒนาการผลิตกำลังคนสาขาวิชาเทคนิค การผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

ปี พ.ศ.2540 การอาชีวศึกษา ได้รับความสนใจอย่างมากโดยรัฐบาลให้การสนับสนุน จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่ง และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง ในปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) กำหนดให้ สถาบัน เทคโนโลยีปทุมวันเป็นส่วนราชการของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดและส่งเสริม การศึกษาวิชาชีพ ในระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ รวมถึงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

ปี พ.ศ.2541 ได้กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันมีอำนาจจัดการศึกษาระดับ ปริญญาตรี ด้านวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี และสถานศึกษาที่จัดหลักสูตรระดับปริญญาหรือเทียบเท่า ได้แก่ หลักสูตร ประกาศนียบัตรครูวิชาชีพชั้นสูง (ปทส.) และ ปริญญาตรี ในการเปิดสอนเป็นไปตามเกณฑ์ มหาวิทยาลัยกำหนด

ปี พ.ศ.2542 ได้รับโครงการเงินยืมจากรัฐบาลเดนมาร์กเพื่อพัฒนาอาชีวเกษตรตามโครงการปรับปรุงรูปแบบ โครงสร้างสถานศึกษาเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะปฏิบัติ และจัดหาเครื่องมือ-อุปกรณ์ เครื่องจักรกล และเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้แก่ นักเรียน ในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร รวมถึงการ ขยายผลให้แก่ เกษตรกร ท้องถิ่น ตลอดจนพัฒนาบุคลากร หลักสูตรการจัดอาชีวศึกษาเกษตร การพัฒนาอาชีวศึกษาได้พัฒนา เป็นลำดับ โดยพิจารณาถึงระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การเทียบโอนหน่วยกิตสะสม การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนและการพัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์อาชีวศึกษา ตลอดจนการส่งเสริม ความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและเอกชนรวมถึงต่างประเทศ

วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิน นิลบรร (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา ตามความเห็นของครูวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกระบี่ การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา ตามความเห็นของครูวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกระบี่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือครูผู้สอนในวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดกระบี่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาทั้ง 7 ด้าน ด้านที่มีผลต่อการเรียนในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านนโยบายและการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านตัวนักเรียน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้ปกครองและชุมชน ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การที่ครูมีจิตสำนึกในความเป็นครู และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู สำหรับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทางการเงินในการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน

ปัญญา ชูช่วย (2551) ศึกษาผลงานวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้ นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษาสูงเป็นผู้ที่มีความรู้พื้นฐานดี ก็ย่อมสามารถนำความรู้มาใช้ได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาใหม่ๆ ซึ่งมีความสำคัญมากในการเรียนระดับปริญญาตรี เพราะถ้านักเรียนมีความรู้เดิมอยู่ในเกณฑ์ที่ดีก็ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ง่ายขึ้น

อารีรัตน์ พานิชย์ (2552) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตจังหวัดสระบุรี พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพของนักเรียน ได้แก่ ตัวแปรด้านสถานภาพทั่วไป คือ สถานภาพการสมรสของบิดามารดา การศึกษาสูงสุดของบิดา มารดา การมีคอมพิวเตอร์ใช้ที่บ้านขณะที่เรียน ตัวแปรด้านผู้เรียน คือ ด้านความรับผิดชอบในตนเอง ด้านผู้สอน คือ การชี้แจง

แผนการสอน วิธีการประเมินผลการเรียนให้ผู้เรียนทราบ มีความกระตือรือร้นในการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอนคือการมีสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันจะช่วยส่งผลให้การเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

ฐานวัฒน์ พุฒวิบูลย์วุฒิ(2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำอาภาสในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจำอาภาส พุทธศักราช 2548. วิชานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ,จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม และแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ตัวแปรปัจจัยด้านตัวนักเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม การใช้เวลาในการอ่าน ทบทวนตำราเรียน และแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ตัวแปรปัจจัย ด้านสภาพแวดล้อมภายในที่พักอาศัย มีปัจจัยด้านการบริหารโรงเรียน ได้แก่การจัดหาสื่อการเรียน การจัดการนิเทศภายใน สภาพอาคารสถานที่ห้องเรียน การจัดบริการห้องสมุด ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ ประสบการณ์ในการสอน วุฒิการศึกษา การสอนตรงสาขาวิชาที่จบการศึกษาการเตรียมการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน ตัวแปรปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในที่พักอาศัย ได้แก่ การจัดการภายใน และการดำเนินกิจกรรมภายในที่พักอาศัย มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

รุ่งฤดี กล้าหาญ (2554) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาปฏิบัติของนิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยด้านความมีวินัยในตนเองและประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์นิเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความรู้พื้นฐานเดิมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ภาวะสุขภาพ เจตคติต่อวิชาชีพสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง การจัดการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ด้านความมีวินัยในตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน และความรู้พื้นฐานเดิม มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ประจวบ สุขบันเทิง (2554) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สาขางานเครื่องมือกลระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภูมิภาคศึกษา : วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกและภาคเหนือ. วิชานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า วิธีการเข้าศึกษา และเกรดเฉลี่ยสะสมที่สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช.หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสาขางานเครื่องกล ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.05 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ เกรดเฉลี่ยสะสมที่สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออก กับวิทยาลัยเทคนิคในภาคเหนือ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พิศิษฐ์ ขำนาญนา (2558) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คณะวิชาการตลาด วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหงการวิจัยครั้งนี้พบว่าระดับความสำคัญของปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านครอบครัว และด้านโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คณะวิชาการตลาด วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนคณะวิชาการตลาด วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีตัวแปรทำนายเป็นปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านครอบครัว และด้านโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าระดับความสำคัญของปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านครอบครัว และด้านโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยอยู่ในระดับมาก 2 ปัจจัย และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ปัจจัยด้านครอบครัว ค่าเฉลี่ย 3.65 ปัจจัยด้านผู้สอนค่าเฉลี่ย 3.49 ปัจจัยด้านผู้เรียน ค่าเฉลี่ย 3.32 และปัจจัยด้านโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละปัจจัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านผู้สอน และปัจจัยด้านโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาพาณิชยกรรม ของโรงเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพฯ และภาคตะวันออก นักเรียนจำนวน 40,478 คน จาก 162 โรงเรียน (ข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการ ณ วันที่ 10 มกราคม ปี 2561)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาพาณิชยกรรม ที่อยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified random sampling) และใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 45) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 380 คน ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงการแบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

ลำดับ	ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน		จำนวนนักเรียน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	โรงเรียนขนาดเล็ก	100 โรง	10 โรง	10,916 คน	102 คน
2	โรงเรียนขนาดกลาง	41 โรง	13 โรง	14,061 คน	132 คน
3	โรงเรียนขนาดใหญ่	21 โรง	15 โรง	15,501 คน	146 คน
รวม		162 โรง	38 โรง	40,478 คน	380 คน

ที่มา : ข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการ ณ วันที่ 10 มกราคม ปี 2561

ทำการสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนทั้งสิ้น 40,478 คน ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 380 คน จากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 13 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 15 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 38 โรงเรียน หลังจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 45) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 380 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษามีทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียนประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ ประเภทรายวิชา ที่สังกัดในสาขาวิชาพาณิชยกรรม และเกรดเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average :GPA)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา

ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

1.ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล

1.1 เจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนของนักเรียน

1.2 พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

2. ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน

2.1 การสนับสนุนของครอบครัวหรือผู้ปกครอง

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

3.ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

3.1 หลักสูตร

3.2 ครูผู้สอน

3.3 วิธีการสอน

3.4 อาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน

โดยคำถามจะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งในแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป เป็นคำถามปลายเปิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ในโรงเรียนอาชีวศึกษาผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดจากทฤษฎี Prescott (1961:14 -15) Bloom (1976: 175) แนวคิดของนักวิชาการดังต่อไปนี้ สุรัตน์ เตียวเจริญ (2543) อริยา คูหา และบัญญัติ ขงย่วน (2547) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) พิน นิลบวร (2550) อารีรัตน์ พานิชย์ (2552) ฐานวัฒน์ พุฒวิบูลย์วุฒิ (2552) รุ่งฤดี กล้าหาญ (2557) บุศรา เต็มลักษณ์ (2558) พิศุทธิ์ ชำนาญนา (2558) ชนิดา ยอดสาลี และคณะ (2559) สุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น (2559) และ วราภรณ์ ลวงสวาส (2561) ในการกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา มี 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียนประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ประเภทรายวิชาที่สังกัดในสาขาวิชาพาณิชยกรรม และ ผลการเรียนรู้สะสมตลอดปีการศึกษา 2561 ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ในโรงเรียนอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของเนื้อหา โดยใช้วิธีการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective Congruence หรือ IOC) (Rovienelli & Hambleton, 1978, p.34-37 อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยกุลวงศ์, 2546: 140) ผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ปรากฏว่าข้อคำถามทุกข้อผ่านเกณฑ์มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป โดยค่า IOC ทั้งฉบับได้ 0.83 อยู่ระหว่าง 0.80 – 0.90

5. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขข้อความในแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) กับนักเรียนในโรงเรียน อาชีวศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างการวิจัย จำนวน 30 คน โดยใช้

สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient) ของครอนบัค (cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ , 2551) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาตรวจสอบปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งแล้ว นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ถึงผู้บริหารในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 380 ชุดถึงนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2561 เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ พร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืน ได้แบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 328 คน คิดเป็น 86.32% มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรของลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ใช้ในการวิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาโดยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)
3. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาตามเกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียนโดยการวิเคราะห์จากการ F-test (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการ Least - Significant Different (LSD) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางประกอบความเรียงและนำแบบสอบถามตอนที่ 3 มาสรุปโดยวิเคราะห์การบรรยายเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นที่สำคัญ ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน เรียงลำดับ ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพฯ และภาคตะวันออก ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

1. ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล

- 1.1 เจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนของนักเรียน
- 1.2 พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

2. ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน

- 2.1 การสนับสนุนของครอบครัวหรือผู้ปกครอง
- 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

3. ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

- 3.1 หลักสูตร
- 3.2 ครูผู้สอน
- 3.3 วิธีการสอน
- 3.4 อาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของปัจจัยทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเกรดเฉลี่ยของนักเรียน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นักเรียนรวมทั้งหมด 328 คน ซึ่งจำแนกตาม เพศ และเกรดเฉลี่ยสะสม ซึ่งปรากฏผลตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (328)	ร้อยละ (100)
เพศ		
ชาย	128	39.02
หญิง	200	60.98
รวม	328	100.00
เกรดเฉลี่ยสะสม		
ต่ำกว่า 2.00	16	4.88
2.00 - 2.49	50	15.24
2.50 – 2.99	92	28.05
3.00 – 3.49	87	26.52
3.50 ขึ้นไป	83	25.31
รวม	328	100.00

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 200 คน ร้อยละ 60.98 เพศชาย จำนวน 128 คน ร้อยละ 39.02 เกรดเฉลี่ยสะสม ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.50-2.99 จำนวน 92 คน ร้อยละ 28.05 เกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00-3.49 จำนวน 87 คน ร้อยละ 26.52 และเกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป จำนวน 83 คน ร้อยละ 25.31

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4 ระดับของปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ลักษณะส่วนบุคคล	4.27	0.69	มาก
2. ครอบครัวและเพื่อน	4.20	0.72	มาก
3. การจัดการศึกษา	4.18	0.78	มาก
รวม	4.22	0.74	มาก

จากตารางที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านลักษณะส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมาด้านครอบครัวและเพื่อน ($\bar{X} = 4.20$) และด้านการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.18$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ด้านลักษณะส่วนบุคคล	4.27	0.69	มาก
	1.1 ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจต่อการเรียน	4.29	0.68	มาก
	(1) สาขาวิชาที่เรียนมีความสำคัญและเป็นสิ่งที่มีประโยชน์	4.37	0.57	มาก
	(2) สาขาวิชาที่เรียนมีโอกาสในการประกอบอาชีพได้ดีเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	4.31	0.67	มาก
	(3) สาขาวิชาที่เรียนมีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ	4.28	0.70	มาก
	(4) สาขานี้เป็นที่ยอมรับในสังคม	4.30	0.67	มาก
	(5) ความตั้งใจเรียนเพื่ออนาคตของผู้เรียน	4.39	0.63	มาก
	(6) สาขาที่เรียนมีโอกาสสำเร็จได้มากกว่าสาขาอื่น	4.09	0.80	มาก
	1.2 ปัจจัยด้านพฤติกรรมทางการเรียน	4.25	0.70	มากที่สุด
	(1) การวางแผนการเรียนเพื่อให้ผลการเรียนดี	4.33	0.61	มาก
	(2) การเตรียมตัวก่อนเรียนในแต่ละครั้ง	4.23	0.66	มาก
	(3) การเข้าเรียนสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา	4.34	0.71	มาก
	(4) ความเอาใจใส่และมีสมาธิในการเรียน	4.22	0.70	มาก
	(5) ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	4.26	0.68	มาก
	(6) ซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัยในขณะเรียน	4.13	0.81	มาก

จากตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา พบว่า ด้านปัจจัยเจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ตั้งใจเรียนเพื่ออนาคตของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา สาขาวิชาที่เรียนมีความสำคัญและเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ ($\bar{X} = 4.37$) และสาขาวิชาที่เรียนมีโอกาสในการประกอบอาชีพได้ดีเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 4.31$)

ปัจจัยรองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การเข้าเรียนสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.34$) การวางแผนการเรียนเพื่อให้ผลการเรียนดี ($\bar{X} = 4.33$) และความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.26$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.	ด้านครอบครัวและเพื่อน	4.20	0.72	มาก
	2.1 การสนับสนุนของครอบครัว	4.23	0.69	มาก
	(1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสาขาที่เรียน	4.25	0.65	มาก
	(2) การเสนอแนะและช่วยในการวางแผนเกี่ยวกับการเรียน	4.12	0.65	มาก
		4.27	0.72	มาก
	(3) การสนับสนุนด้านค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียน	4.21	0.71	มาก
	(4) การให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาในการเรียน	4.24	0.70	มาก
	(5) การเอาใจใส่และติดตามผลการเรียน	4.29	0.70	มาก
	(6) การให้กำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจของผู้ปกครอง (ร่วมสร้างเป้าหมายความสำเร็จในการเรียน)			
	2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน	4.17	0.74	มาก
	(1) เพื่อนให้กำลังใจในการเรียน	4.10	0.76	มาก
	(2) การช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อนักเรียนมีปัญหาในด้านต่างๆ ตามความจำเป็น	4.19	0.71	มาก
	(3) เพื่อนให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนอยู่เสมอ	4.20	0.74	มาก
	(4) เพื่อนชักชวนไปทำกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์	4.17	0.69	มาก
	(5) เพื่อนให้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนเสมอ	4.05	0.80	มาก
	(6) ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อน	4.31	0.72	มาก

จากตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครอบครัวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อ

พิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ได้แก่ การให้กำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจของผู้ปกครอง(ร่วมสร้างเป้าหมายความสำเร็จในการเรียน) ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา การสนับสนุนด้านค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนของผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.27$) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสาขาที่เรียน ($\bar{X} = 4.25$)

ปัจจัยรองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิ้นได้แก่ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อน ($\bar{X} = 4.31$) เพื่อนให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.20$) และ การช่วยเหลือจากเพื่อน เมื่อนักเรียนมีปัญหาในด้านต่างๆ ตามความจำเป็น ($\bar{X} = 4.19$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยด้านการจัดการศึกษาที่มีผลต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียน
อาชีวศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3.	ด้านการจัดการศึกษา	4.18	0.78	มาก
	3.1 ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	4.19	0.75	มาก
	(1) เนื้อหาของหลักสูตรมีความรู้ที่ทันสมัยทันต่อ สถานการณ์โลกปัจจุบัน	4.19	0.80	มาก
	(2) เนื้อหาของหลักสูตรที่เรียนสามารถนำไป ประกอบอาชีพได้	4.23	0.75	มาก
	(3) เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียน	4.18	0.74	มาก
	(4) เนื้อหาของหลักสูตรเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ	4.17	0.69	มาก
	(5) เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.16	0.77	มาก
	3.2 ด้านครูผู้สอน	4.26	0.76	มาก
	(1) ความเพียงพอของครูที่จัดการเรียนการสอนใน หลักสูตร	4.16	0.83	มาก
	(2) ความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงของ เนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	4.23	0.73	มาก
	(3) ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และ ประสบการณ์ ทำให้นักเรียนสนใจการเรียนมาก	4.28 4.27	0.75 0.71	มาก มาก
	(4) คุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นครู			
	(5) ความรอบรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ และสามารถบูรณาการความรู้ต่างๆ ให้แก่นักเรียน	4.23	0.74	มาก
	(6) ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนทุกคน	4.18	0.83	มาก
	(7) การให้กำลังใจนักเรียนในการทำงานที่ยากลำบาก ให้สำเร็จตามเป้าหมาย	4.36	0.69	มาก
	(8) ความสัมพันธ์ที่ดีของครู	4.33	0.78	มาก
	(9) การเป็นแบบอย่างที่ดีของครู	4.33	0.75	มาก

	3.3 ด้านวิธีการสอน	4.19	0.73	มาก
	(1) การเตรียมการสื่อการสอนทุกครั้ง	4.17	0.75	มาก
	(2) การสำรวจเวลาเรียน การเข้าชั้นเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนเสมอ	4.15	0.70	มาก
	(3) บอกวัตถุประสงค์รายวิชาเรียน วิธีการเรียน กิจกรรมและการประเมินผลก่อนที่จะสอนเสมอ	4.16	0.72	มาก
	(4) วิธีการสอนเรื่องที่เข้าใจยากให้เข้าใจได้ง่าย	4.20	0.72	มาก
	(5) การทบทวนเรื่องเดิมก่อนเริ่มสอนเรื่องใหม่เสมอ	4.14	0.72	มาก
	(6) เปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถาม หรือ มีส่วนร่วม ในการเรียน	4.30	0.70	มาก
	(7) การยกตัวอย่างที่สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียนให้ เกิดความเข้าใจได้	4.26	0.71	มาก
	(8) การมอบหมายงานและอธิบายงานจนเป็นที่เข้าใจ	4.16	0.79	มาก
	(9) แนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงกับนักเรียนภายหลัง หลังจากการตรวจงานและหลังการทดสอบ	4.21	0.77	มาก
	3.4 อาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน	4.08	0.88	มาก
	(1) ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	4.23	0.79	มาก
	(2) สื่ออุปกรณ์ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย	3.97	0.92	มาก
	(3) สื่อการเรียนการสอน เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	4.05	0.83	มาก
	(4) สิ่งอำนวยความสะดวกมีตำแหน่งที่เหมาะสม เช่น น้ำดื่ม ห้องน้ำที่สะอาด	3.97	0.98	มาก
	(5) ห้องปฏิบัติการต่างๆ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ เพียงพอกับจำนวนของนักเรียน	4.14	0.87	มาก
	(6) ความสะอาด และเรียบร้อยของสถานศึกษา	4.10	0.83	มาก

จากตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยด้านการจัดการศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.26) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดสิ้น ได้แก่ การให้กำลังใจนักเรียนในการทำงาน

ที่ยากลำบากให้สำเร็จตามเป้าหมาย ($\bar{X}=4.36$) รองลงมา ความสัมพันธ์ที่ดีของครูและการเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ($\bar{X}=4.33$) และคุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นครู ($\bar{X}=4.27$)

รองลงมาด้านหลักสูตรการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาของหลักสูตรที่เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ($\bar{X}=4.23$) เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน ($\bar{X}=4.18$) และ เนื้อหาของหลักสูตรเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ ($\bar{X}=4.17$)

รองลงมาด้านวิธีการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ เปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถาม หรือ มีส่วนร่วมในการเรียน ($\bar{X}=4.30$) การยกตัวอย่างที่สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจได้ ($\bar{X}=4.26$) และแนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงกับนักเรียนหลังจากการตรวจงานและหลังการทดสอบ ($\bar{X}=4.21$)

และด้านอาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X}=4.23$) ห้องปฏิบัติการต่างๆ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ เพียงพอกับจำนวนของนักเรียน ($\bar{X}=4.14$) และความสะอาด และเรียบร้อยของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.10$)

4.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธีการทดสอบ (F-test One Way Analysis of Variance) ดังแสดงในตาราง

ปัจจัย	แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	Sig
ด้านลักษณะส่วนบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	0.004	1	1.084	5.294*	.000
	ภายในกลุ่ม	0.156	8	0.205		
	รวม	0.161	9			
ด้านครอบครัวและเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	0.008	1	0.522	2.643*	.034
	ภายในกลุ่ม	0.100	8	0.198		
	รวม	0.109	9			
ด้านการจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.057	3	0.409	1.591	.176
	ภายในกลุ่ม	0.151	16	0.257		
	รวม	0.209	19			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.105	7	0.522	2.657*	.033
	ภายในกลุ่ม	0.408	32	0.196		
	รวม	0.513	39			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 9 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน ต่อ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการ Least - Significant Different (LSD) ดังแสดงในตาราง

เกรดเฉลี่ยสะสม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	เกรดเฉลี่ย สะสม ต่ำกว่า 2.00	เกรดเฉลี่ย สะสม 2.00-2.49	เกรดเฉลี่ย สะสม 2.50 -2.99	เกรดเฉลี่ย สะสม 3.00-3.49	เกรดเฉลี่ย สะสม 3.50 ขึ้นไป
เกรดเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00	4.08	-	.040	.158	.095	.253*
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.00-2.49	4.09	.040	-	.118	.054	.213*
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50 -2.99	4.24	.158	.118	-	.063	.094
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00-3.49	4.19	.095	.054	.063	-	.158*
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป	4.32	.253	.213	.094	.158	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 การเปรียบเทียบระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน ต่อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในภาพรวม พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 กับ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.00 -2.49 และ เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00 - 3.49 กับ เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน ต่อ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล โดยวิธีการ Least - Significant Different (LSD) ดังแสดงในตาราง

เกรดเฉลี่ยสะสม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	เกรดเฉลี่ย สะสม ต่ำกว่า 2.00	เกรดเฉลี่ย สะสม 2.00-2.49	เกรดเฉลี่ย สะสม 2.50 -2.99	เกรดเฉลี่ย สะสม 3.00-3.49	เกรดเฉลี่ย สะสม 3.50 ขึ้นไป
เกรดเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00	4.12	-	.021	.168	.110	.318*
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.00-2.49	4.09	.021	-	.190*	.131	.339*
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50 -2.99	4.28	.168	.190	-	.058	.149*
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00-3.49	4.23	.110	.131	.058	-	.207*
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป	4.43	.318	.339	.149	.207	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน ต่อ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมทุกระดับต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และพบว่า เกรดเฉลี่ยสะสม 2.00-2.49 มีความคิดเห็นแตกต่างกับ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50 -2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 11 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน ต่อ ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน โดยวิธีการ Least - Significant Different (LSD) ดังแสดงในตาราง

เกรดเฉลี่ยสะสม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	เกรดเฉลี่ย สะสม ต่ำกว่า 2.00	เกรดเฉลี่ย สะสม 2.00-2.49	เกรดเฉลี่ย สะสม 2.50 -2.99	เกรดเฉลี่ย สะสม 3.00-3.49	เกรดเฉลี่ย สะสม 3.50 ขึ้นไป
เกรดเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00	4.06	-	.012	.199	.140	.199
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.00-2.49	4.05	.012	-	.211*	.152	.212*
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50 -2.99	4.26	.199	.211	-	.059	.000
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00-3.49	4.20	.140	.152	.059	-	.059
เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป	4.26	.199	.212	.000	.059	-

จากตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกัน ต่อ ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.00-2.49 กับ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50 -2.99 และ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.49 กับ เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษา

ข้อเสนอแนะด้านลักษณะส่วนบุคคล

1) ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจต่อการเรียน

- 1.1) โรงเรียนควรมีการวัดทัศนคติและเจตคติต่อการเรียนก่อนการเข้าศึกษา (N=2)
- 1.2) โรงเรียนควรมหากิจกรรมเพื่อสร้างความรู้สึที่ดีต่อการเรียนอาชีวศึกษา (N=1)

2) ปัจจัยด้านพฤติกรรมทางการเรียน

- 2.1) โรงเรียนควรมหากิจกรรมที่ส่งเสริมด้านพฤติกรรมทางการเรียน (N=3)
- 2.2) โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้มีการซักถามในห้องเรียน (N=2)
- 2.3) โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียน เน้นการเข้าเรียนให้ตรงต่อเวลา (N=2)

1.4.1 ข้อเสนอแนะด้านครอบครัวและเพื่อน

1) ด้านการสนับสนุนของครอบครัว

- 1.1) ครอบครัวควรสนับสนุนในการเรียนเสริม (N=2)

1.2) ครอบครัวยุติให้คำปรึกษา เมื่อเกิดปัญหาในการเรียน (N=2)

1.3) ครอบครัวยุติมีกิจกรรมร่วมกัน (N=1)

2) ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

2.1) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อน (N=3)

2.2) โรงเรียนควรมีมาตรการในการดูแลนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำร่วมกัน เช่น โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน (N=2)

1.4.2 ข้อเสนอแนะด้านการจัดการศึกษา

1) ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

1.1) หลักสูตรควรมีเนื้อหาที่ทันสมัย (N=3)

1.2) หลักสูตรมีการกวดขันต่อตัวผู้เรียนจึงควรปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน (N=1)

1.3) หลักสูตรควรเพิ่มประสบการณ์การฝึกงานมากยิ่งขึ้น จะทำให้มีโอกาสในการทำงาน (N=1)

2) ด้านครูผู้สอน

2.1) อาจารย์ผู้สอนควรรับฟังนักเรียนอย่างเข้าใจ (N=4)

2.2) อาจารย์ควรเอาใจใส่ดูแล เป็นที่ปรึกษาได้เมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน (N=2)

2.3) อาจารย์ควรมีจิตใจเมตตา (N=2)

2.4) อาจารย์ควรเป็นแบบอย่างที่ดี (N=1)

3) ด้านวิธีการสอน

3.1) โรงเรียนควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีเนื้อหาที่ทันสมัยอยู่เสมอ (N=5)

3.2) โรงเรียนควรเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนด้านภาษาอังกฤษให้มากขึ้น เพื่อเอาไปใช้ในอนาคตต่อไป (N=1)

4) อาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน

4.1) โรงเรียนควรมีสื่อการเรียนที่พร้อมอยู่เสมอ เนื่องจากวิชาปฏิบัติบางครั้งอุปกรณ์ไม่เพียงพอ (N=5)

4.2) โรงเรียนควรดูแลความสะอาดของสถานที่ให้มากขึ้น (N=2)

4.3) โรงเรียนควรพัฒนาและปรับปรุง อาคารเรียน สถานที่ ให้มีความเหมาะสมต่อการเรียนเนื่องจากเป็นปัจจัยหลักที่มีส่วนช่วยให้สถานศึกษามีความน่าสนใจในการสมัครเข้าเรียน (N=2)

4.4) โรงเรียนควรมีทุนการศึกษาให้ในระดับที่สูงขึ้น (N=1)

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาชีวศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาจำนวน 40,478 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดย การสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 13 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 15 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 36 โรงเรียน หลังจากนั้นทำการเปิดตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 380 คน ได้แบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 328 คน คิดเป็น 86.32% จากนั้นนำข้อมูลที่ได้กลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ครั้งนี้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างแบ่งกลุ่มตามเกรดเฉลี่ยสะสม (F-test One Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการ Least - Significant Different (LSD) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

5.1 สรุปผลการศึกษาวิจัย

5.1.1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นักเรียนรวมทั้งหมด 328 คน ซึ่งจำแนกตามเพศ และ เกรดเฉลี่ยสะสม

เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 200 คน ร้อยละ 60.98 รองมาเป็นเพศชาย จำนวน 128 คน ร้อยละ 39.02

เกรดเฉลี่ยสะสม ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามได้เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50-2.99 จำนวน 92 คน ร้อยละ 28.05 รองลงมาได้เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00-3.49 จำนวน 87 คน ร้อยละ 26.52 และ เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป จำนวน 83 คน ร้อยละ 25.31

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาชีวศึกษา

สรุปภาพรวมเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพฯ และภาคตะวันออก อยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน ($\bar{X} = 4.22$) โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านลักษณะส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมาด้านครอบครัวและเพื่อน ($\bar{X} = 4.20$) และ ด้านการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.18$)

ด้านลักษณะส่วนบุคคล ประเด็นที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก คือ ด้านปัจจัยเจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจต่อการเรียน ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ได้แก่ ตั้งใจเรียนเพื่ออนาคตของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา สาขาวิชาที่เรียนมีความสำคัญและเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ ($\bar{X} = 4.37$) และ สาขาวิชาที่เรียนมีโอกาสในการประกอบอาชีพได้ดีเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 4.31$)

ปัจจัยรองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ได้แก่ การเข้าเรียนสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.34$) การวางแผนการเรียนเพื่อให้ผลการเรียนดี ($\bar{X} = 4.33$) และความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.26$)

ด้านครอบครัวและเพื่อน ประเด็นที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของครอบครัว ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ได้แก่ การให้กำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจของผู้ปกครอง(ร่วมสร้างเป้าหมายความสำเร็จในการเรียน) ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา การสนับสนุนด้านค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนของผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.27$) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสาขาที่เรียน ($\bar{X} = 4.25$)

ปัจจัยรองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิ้นได้แก่ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อน ($\bar{X} = 4.31$) เพื่อนให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.20$) และ การช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อนักเรียนมีปัญหาในด้านต่างๆ ตามความจำเป็น ($\bar{X} = 4.19$)

ด้านการจัดการศึกษา ประเด็นที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ได้แก่ การให้กำลังใจนักเรียนในการทำงานที่ยากลำบากให้สำเร็จตาม

เป้าหมาย ($\bar{X}=4.36$) รองลงมา ความสัมพันธ์ที่ดีของครูและการเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ($\bar{X}=4.33$) และคุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นครู ($\bar{X}=4.27$)

รองลงมาด้านหลักสูตรการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาของหลักสูตรที่เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ($\bar{X}=4.23$) เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน ($\bar{X}=4.18$) และ เนื้อหาของหลักสูตรเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ ($\bar{X}=4.17$)

รองลงมาด้านวิธีการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ เปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถาม หรือ มีส่วนร่วมในการเรียน ($\bar{X}=4.30$) การยกตัวอย่างที่สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจได้ ($\bar{X}=4.26$) และแนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงกับนักเรียนหลังจากการตรวจงานและหลังการทดสอบ ($\bar{X}=4.21$)

และด้านอาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X}=4.23$) ห้องปฏิบัติการต่างๆ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ เพียงพอกับจำนวนของนักเรียน ($\bar{X}=4.14$) และความสะอาด และเรียบร้อยของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.10$)

5.1.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกันมีผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกันมีผลต่อปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนเกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกันไม่มีผลต่อปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม การเปรียบเทียบระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกัน ต่อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในภาพรวม พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 กับ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.00 -2.49 และ เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00 - 3.49 กับ เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกัน ต่อ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมทุกระดับต่างกัน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า เกรดเฉลี่ยสะสม 2.00-2.49 มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50 -2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน ต่อ ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.00-2.49 กับ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.50 -2.99 และ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.49 กับ เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

5.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพฯ และภาคตะวันออก ต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาชีวศึกษา ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็นภาพรวมและสรุปผลการวิจัยที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ สามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาชีวศึกษา

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยทั้งสามด้านต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งถือว่าปัจจัยทั้งสามด้านเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อันจะส่งเสริมการศึกษาให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ด้านที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านเจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจต่อการเรียน เพราะ เจตคติและแรงจูงใจถือเป็นแรงขับเคลื่อนที่จะส่งเสริมให้คนเราจะทำอะไรสู่จุดมุ่งหมายให้เกิดความสำเร็จได้ เจตคติมีทั้งทางบวก และทางลบโดย เจตคติเชิงบวกและ เจตคติเชิงลบ ทำให้เกิดพฤติกรรมทางบวกและทางลบได้ สอดคล้องกับ ทฤษฎีจิตวิทยาของ เฮิร์ชเบอร์ก เชื่อว่า แรงจูงใจมีผลต่อพฤติกรรมเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติโดยตรง และเป็นสิ่งจูงใจให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ สุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น (2559) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการจัดการการศึกษา และปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อนของนักศึกษา ส่วนรายชื่อที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความตั้งใจเรียนเพื่ออนาคตของผู้เรียน เพราะความตั้งใจเรียนส่งผลมาจากพฤติกรรมเรียนอันเกิดจากแรงจูงใจและเจตคติในการเรียนที่มุ่งมั่น แน่วแน่ อันจะส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา (2553) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเรียนที่ดีของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการจัดระบบการเรียนและด้านการทบทวนบทเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น นักเรียนควรมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีมีความตั้งใจเรียน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

5.2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกันพบว่า ส่วนใหญ่คู่ที่มีความแตกต่างมากที่สุดคือ เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนดี มีพฤติกรรมการเรียน และเจตคติ แรงจูงใจในการเรียนสูง อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองและเพื่อน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวสามารถทำนายปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา สาขาพาณิชยกรรมได้ สอดคล้องกับ ศิวพร สุวรรณณิ (2560) ได้ศึกษางานวิจัยปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจของนักศึกษาไทย: กรณีศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจพื้นฐานในระดับมหาวิทยาลัย พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาปฏิบัติ

1) หน่วยงานในกำกับของอาชีวศึกษา ควรกำหนดในเชิงนโยบายในการสร้างแรงจูงใจและเจตคติในการเรียนอาชีวศึกษา พร้อมทั้งตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนอาชีวศึกษา เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ สามารถประกอบอาชีพได้ดีเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

2) สถานศึกษา ควรกำหนดพันธกิจในการส่งเสริมให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียน และแรงจูงใจในการเรียนอาชีวศึกษาอันจะส่งผลในการประสบความสำเร็จในการเรียนอาชีวศึกษา โดยในเชิงปฏิบัติควรมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงด้านของเจตคติและแรงจูงใจในการเรียน โดยให้นักเรียนเชื่อว่าสาขาวิชาที่เรียนมีความสำคัญ

3) สถานศึกษาควรให้กำลังใจนักเรียนในการทำงานที่ยากลำบากให้สำเร็จตามเป้าหมาย ควรหากิจกรรมในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนตั้งใจเรียนเพื่ออนาคต

4) สถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์กับครอบครัวเพื่อร่วมมือในการจัดการการสอน อันจะส่งเสริมในนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) เนื่องจากผู้วิจัยทำการศึกษานักเรียนที่เรียนสาขาพาณิชยการ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัญหาในการเรียนอาชีวศึกษาในสาขาอื่น

2) ควรศึกษาในทางลึกในวิธีการเชิงคุณภาพเพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. 2513. **เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2523**. กรุงเทพมหานคร: พิธีพัฒนา.
- กรมอาชีวศึกษา. 2539. **ระเบียบบริหารกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- กึ่งกาญจน์ ปานทอง. 2545. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาสถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร. ปรินุณยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต จิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.
- กัญญาทิพย์ พวงจำปา. 2541. **ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิชานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. 2524. **นวัตกรรมทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กฤตวรรณ ประเสริฐสิทธิ์. 2557. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี. 8, 17, 90-101**
- ขัตติยา กรรณสูต. 2556. **จิตวิทยาทั่วไป. ครั้งที่พิมพ์ 3**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ขวัญชัย สกวนพงษ์. 2546. **ตัวแปรที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิชานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**.
- จันทร์ ดิยะวงศ์. 2558. **รูปแบบที่เหมาะสมในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ครุศาสตร์ชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิชานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.

- ชนิดา ยอดสาตี. 2559. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยศิลปากร. 9, 1, 1208-1223
- ชม ภูมิภาค. 2556. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชัยพร วิชชาวรุ. 2530. แนวคิดและพัฒนากาใหม่ในการปลูกฝังจริยธรรม:จริยธรรมกับ
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวาล แพร์ตกุล. 2516. เทคนิคการวัดผล. ครั้งที่พิมพ์ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนา
พานิช.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2521. พัฒนาวัดผล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒประสานมิตร.
- ฐานวัฒน์ พุดวิบูลย์วุฒิ. 2552. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำอาาศใน
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนจำอาาศ พุทธศักราช 2548. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐธิฏ รัชเกียรติวงศ์. 2559. มองลึกคุณภาพอาชีวศึกษาไทย สู่ทางแก้ไขตรงจุด [ออนไลน์].
แหล่งที่มา: <http://bankokbiznews.com/blog/detail/638574> [สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2562].
- ดาร์ตัน กาญจนภา. 2540. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชา
คณิตศาสตร์ ด้วยวิชาทางไกลของการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
นอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เดิมศักดิ์ กทวนิช. 2556. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา. 2543. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัด
นครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิสนา แคมมณี. 2548. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ . ครั้งที่พิมพ์ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2551. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
ครั้งที่พิมพ์ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุญชม ศรีสะอาด. 2532. **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
พื้นฐานของการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- บุญญลักษณ์ ดำนานจิต. 2552. **การศึกษาเจตคติของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีต่อรายวิชาทักษะการสื่อสารเพื่องานธุรกิจเทคโนโลยี**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2535. **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเรือง ศรีเหรียญ. 2554. **การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ**. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- บุศรา เต็มถักมี. 2558. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เขต 10. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- ประจวบ สุขบรรเทิง. 2554. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
สาขางานเครื่องมือกลระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรมศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกและภาคเหนือ .
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ อุดสาหกรรมมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าธนบุรี.**
- ประทุม ดันติสุขารมย์. 2541. **ปัจจัยในการกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดวิทยาลัยพัฒนการ
กรมอาชีวศึกษา . วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ อุดสาหกรรมมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.**
- ปราณี กองจินดา. 2549. **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิด
เลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิด
เลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์หลักสูตร
และการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.**
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2548. **จิตวิทยาอุตสาหกรรม**. ครั้งที่พิมพ์ 1. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์
สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร.
- ปัญญา ชูช่วย. 2551. **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา**

ปริญญาดรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ผ่องใส เพ็ชรรักษ์. 2555. การศึกษาพฤติกรรมการเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. วิจัยในชั้นเรียน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

พงศ์พันธ์ แก้วหาวงค์. 2550. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาอำเภอหนองสองห้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พงษ์เดช สารการ. 2550. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนชีวสถิติของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น. 12, 2, 183-188

พัชสุดา กัลยาณวุฒ. 2558. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปวช. และระดับปวส.ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ. วิจัยสถาบัน วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ.

พิทักษ์ นิลนพคุณ. 2539. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกลวิธีการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิน นิลบวร. 2550. ปัจจัยที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาอาชีวศึกษา ตามความเห็นของครูวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกระบี่ . การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิรุฬห์ พรหมเวฬุพัฒน์. 2544. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 12 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ .

พิศิษฐ์ ชำนาญนา. 2558. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คณะวิชาการตลาด วิทยาลัยพัฒนการชนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา .วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- เพ็ญแข ดวงขวัญ. 2548. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานของ
 นักศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ไพโรจน์ คะเชนทร์. 2556. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน[ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
[http://www.wattoongpel.com/\[สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2562 \]](http://www.wattoongpel.com/[สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2562]).
 ไพศาล หวังพานิช. 2523. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
 จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
 _____. 2533. หลักและวิธีการประเมินโครงการ. วารสารวัดผลการศึกษา. 23-38 (มกราคม
 – 1 เมษายน)
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2540. การบริหารทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรการศึกษา.
 มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.
 มารยาท โยทองยศ. 2559. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย. ศูนย์บริการวิชาการ
 สถาบันส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม.
 เมธี ธรรมวัฒนา. 2544. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาโปรแกรม
 วิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
 รุ่งสรีย์ สีหราช. 2543. การศึกษาเชิงวิเคราะห์รูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่ส่งผล
 ต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
 รุ่งฤดี กล้าหาญ. 2554. การพัฒนาระบบการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาลของ
 นักศึกษาพยาบาล. วารสารพยาบาลทหารบก. 14, 2, 48-58 (พฤษภาคม – สิงหาคม)
 _____. 2557. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติของนิสิตพยาบาลชั้น
 ปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารพยาบาลทหารบก. 15, 3, 412-420 (กันยายน –
 ธันวาคม)
 รุจิราพรรณ คงช่วย. 2557. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคใต้. วารสาร
 มหาวิทยาลัยศิลปากร. 37, 2, 289-308
 รัชนก บุญปู. 2547. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้น
 พื้นฐานในโรงเรียนนาร่องหลักสูตรสถานศึกษา : การวิเคราะห์ห้พระดับ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร

- รมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตน พุ่มไพศาล. 2539. การศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการแนะแนวของครูประจำกลุ่ม ใน
การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน สายสามัญศึกษาวิธีเรียนทางไกลในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูประจำกลุ่ม และนักศึกษา. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รสริน พันธ. 2550. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่
ได้รับการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรอบรู้โดยใช้ของเล่นเชิงวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เรณู ฤทธิ์ไทย. 2542. การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนนวมินท
ราชินูทิศ สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2525. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2527. หลักการสร้างแบบสอบถามวัดความถนัดทางการเรียน.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- _____. 2536. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. ครั้งที่พิมพ์ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์
ส่งเสริมวิชาการ.
- วรการ กมลเลิศ. 2547. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองด้วยความรับผิดชอบ
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองคู ณ กิ่งอำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรภรณ์ ลวงสวาส. 2561. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มมร. 6, 1, 236-254
- วีรพันธ์ สิทธิพงศ์. 2540. การอาชีวะและเทคนิคการศึกษาสากล. กรุงเทพมหานคร: เอ.พี.กราฟฟิ
คดีไซน์และการพิมพ์.
- วิริยา สุขวงศ์. 2536. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติของนักศึกษา
พยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2530 วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

- วาริ ธีระจิตร. 2530. การพัฒนาการสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิลาวลัย ชัยนันท์. 2546. ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดวิทยาลัยเทคนิค สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ศรัญญา สุทธิมาลา. 2542. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา . วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2550. การบริหารการตลาดแนวใหม่. กรุงเทพมหานคร: ชีระฟิล์มและโซเท็กซ์.
- ศิวพร สุวรรณณิ. 2560. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจ ของ นักศึกษาไทย: กรณีศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจพื้นฐาน ในระดับมหาวิทยาลัย. วารสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร. 37, 2, 289-308
- สงวนศรี วิรัชชัย. 2527. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศึกษาพร.
- สนิท สมักรการ. 2519. มีเงินนับว่าน้อง มีทองนับว่าพี่ในระบบครอบครัวและเครือญาติของไทย กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจเทรดดิ้ง.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน. 2560. คู่มือการจัดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 , ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3: กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- สมนึก ภัททิยธนี. 2556. การวัดผลการศึกษา. ครั้งที่พิมพ์ 9. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์ .
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551. ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ครั้งที่พิมพ์ 2. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2557. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (Theories and Techniques in Behavior Modification). พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สมรักษ์ รินรุด. 2552. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสำนักงานเขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2520. หลักการประเมิน: คู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชา จันทรเฒ และสุรางค์ จันทรเฒ. 2550. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ประสานมิตร.

สุทธภา บุญแซม. 2553. การศึกษาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (7E). วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น. 2559. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สุพิน บุญวงศ์. 2530. หลักการสอน. ครั้งที่พิมพ์ 3. กรุงเทพมหานคร: แสงสุทธิการพิมพ์.

สุรัตน์ เตียวเจริญ. 2543. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรีที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2555. การวิจัยและประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สิริสรณ์ สิทธิรินทร์. 2554. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และแรงจูงใจในการ
แลกเปลี่ยนความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการจัดการความรู้.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

โสภา ชูพิกุลชัย. 2528. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

โสภา มัดลิ่ง. 2551. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์สังกัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

อดิศักดิ์ พงษ์พลผล. 2542. ปัจจัยในการกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชา
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา.
วารสารวิจัยและพัฒนา มจร. 22, 2, 65-77

- _____. 2544. ปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน โรงเรียนของรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี. วารสารวิจัยพัฒนา มจร. 24, 3, 311-325
- อดิศร ลินประสงค์. 2562. อาชีวศึกษานำร่องสอบประเมินวิเนห์ต่ำ นายจ้างให้ปรับหลักสูตร-คุณภาพนร.[ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.tcijthai.com/news/2013/06/scoop/3042> [สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2562].
- อรรถัย จันใด. 2553. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อริยา คูหา และบัญญัติ ขย่วน. 2547. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 10, 3, 255 - 271 (กันยายน-ธันวาคม)
- อาชัญญา รัตนอุบล. 2540. กระบวนการการฝึกอบรมสำหรับการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ อินตะชัย. 2556. รายงานวิจัยการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาภาคพายัพ เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ.
- อารีรัตน์ พานิชย์. 2552. ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

Reference

- Bloom et al. 1956. **Taxonomy Of Education Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain.** New York : David McKey .
- _____. 1976. **Human Characteristic and School Learning.** New York : McGraw-Hill

Book.

Chickering, A.W. 1969. **Education and Identity**. San Francisco: Jossey-Bass.

Ebel, R.L. and Frisbie, D.A. 1986. **Essentials of Educational Measurement**. 4th ed.

Englewood Cliffs ,New Jersey: Prentice-Hall.

Good, C.V. 1973. **Dictionary of Education**. New York: McGraw – Hill, อ้างถึงใน รสริน พันธุ์.
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอน
ตามหลักการเรียนเพื่อรอบรู้โดยใช้ของเล่นเชิงวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550.
หน้า 42.

Gronlund, Norman Edward. 1976. **Measurement and Evaluation in Teaching**. New York :
Macmillan.

Herzberg F., B. Mausner, and B. Snyderman. 1959. **The Motivation to work**. : John Wiley and
Sons. New York. n.p.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. 1970. **Determining Sample Size for Research Activities**.
Educational and Psychological Measurement. 30, 3, pp. 607-610, อ้างถึงใน บุญชม
ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. ครั้งที่พิมพ์ 7. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุวิริยาสาน, 2545.
หน้า 45.

Noll, Victor H. 1965. **Introduction to Educational Measurement**. 2d ed. Boston : Houghton
Mifflin.

Prescott, Danicl Alfred. 1961. **The child in the educative process** New York : Mc Graw–
Hall.Ursin. Dissertation Abstracts internation. 14:16

Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. 1977. **On the use of content specialists in the assessment
of criterion-referenced test item validity**. Dutch Journal of Educational Research. 2, 49-60,
อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชย์สุภวงศ์. เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. ครั้งที่พิมพ์ 4.
ปัตตานี: สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2546.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษา

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม ดังนั้นข้อมูลของท่านจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาครั้งนี้

ทางผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและตรงตามความคิดเห็นของท่าน ประกอบไปด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยครอบครัวและเพื่อน และปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่นๆ

ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวนรรัตน์ ศึกษากิจ

นักเรียนหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสยาม

ส่วนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นนักเรียนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษา

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างทางขวามือ ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
ได้แก่

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นน้อยที่สุด

1.ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล

1.1 ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจของผู้เรียน						
ข้อ	ข้อคำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	สาขาวิชาที่เรียนมีความสำคัญและเป็นสิ่งที่มีประโยชน์					
2.	สาขาวิชาที่เรียนมีโอกาสนในการประกอบอาชีพได้ดีเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน					
3.	สาขาวิชาที่เรียนมีโอกาสดำรงตำแหน่งในอาชีพ					
4.	สาขานี้เป็นที่ยอมรับในสังคม					
5.	ความตั้งใจเรียนเพื่ออนาคตของผู้เรียน					
6.	สาขาที่เรียนมีโอกาสำเร็จได้มากกว่าสาขาอื่น					
1.2. ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจของผู้เรียน						
ข้อ	ข้อคำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การวางแผนการเรียนเพื่อให้ผลการเรียนดี					
2.	การเตรียมตัวก่อนเรียนในแต่ละครั้ง					
3.	การเข้าเรียนสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา					
4.	ความเอาใจใส่และมีสมาธิในการเรียน					
5.	ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย					
6.	ซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัยในขณะเรียน					

2.ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน

2.1.การสนับสนุนของครอบครัว						
ข้อ	ข้อคำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสาขาที่เรียน					
2.	การเสนอแนะและช่วยในการวางแผนเกี่ยวกับการเรียนของผู้ปกครอง					
3.	การสนับสนุนด้านค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนของผู้ปกครอง					
4.	การให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาในการเรียนของผู้ปกครอง					
5.	การเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของผู้ปกครอง					
6.	การให้กำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจของผู้ปกครอง(ร่วมสร้างเป้าหมายความสำเร็จในการเรียน)					
2.2. ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน						
ข้อ	ข้อคำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	เพื่อนให้กำลังใจในการเรียน					
2.	การช่วยเหลือจากเพื่อนเมื่อนักเรียนมีปัญหาในด้านต่างๆ ตามความจำเป็น					
3.	เพื่อนให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนอยู่อย่างเสมอ					
4.	เพื่อนชักชวนไปทำกิจกรรมต่างๆที่เป็นประโยชน์					
5.	เพื่อนให้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนเสมอ					
6.	ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อน					

3. ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

3.1 หลักสูตรการเรียนการสอน						
ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	เนื้อหาของหลักสูตรมีความรู้ที่ทันสมัยทันต่อสถานการณ์โลกปัจจุบัน					
2.	เนื้อหาของหลักสูตรที่เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้					
3.	เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน					
4.	เนื้อหาของหลักสูตรเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ					
5.	เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียน					
3.2. ครูผู้สอน						
	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ความเพียงพอของครูที่จัดการเรียนการสอนในหลักสูตร					
2	ความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรงของเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี					
3	ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ทำให้นักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้น ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ดี					
4	คุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นครู					
5.	ความรอบรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการและสามารถบูรณาการความรู้ต่างๆ ให้แก่นักเรียน					
6.	ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนทุกคน					
7.	การให้กำลังใจนักเรียนในการทำงานที่ยากลำบากให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
8.	ความสัมพันธ์ที่ดีของครู					
9.	การเป็นแบบอย่างที่ดีของครู					

3.3 วิธีการสอน						
ข้อคำถาม		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การเตรียมการเพื่อการสอนทุกครั้ง					
2.	การสำรวจเวลาเรียน การเข้าชั้นเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนเสมอ					
3.	บอกวัตถุประสงค์รายวิชาเรียน วิธีการเรียน กิจกรรม และการประเมินผลก่อนที่จะสอนเสมอ					
4.	วิธีการสอนเรื่องที่เข้าใจยากให้เข้าใจได้ง่าย					
5.	การทบทวนเรื่องเดิมก่อนเริ่มสอนเรื่องใหม่เสมอ					
6.	เปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถาม หรือ มีส่วนร่วมในการเรียน					
7.	การยกตัวอย่างที่สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจได้					
8.	การมอบหมายงานและอธิบายงานจนเป็นที่เข้าใจ					
9.	แนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงกับนักเรียนภายหลังจากการตรวจงานและหลังการทดสอบ					
3.4. อาคาร สถานที่และสื่อการเรียนการสอน						
ข้อ	ข้อคำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
2.	สื่ออุปกรณ์ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย					
3.	สื่อการเรียนการสอน เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
4.	สิ่งอำนวยความสะดวกมีตำแหน่งที่เหมาะสม เช่น น้ำดื่ม ห้องน้ำที่สะอาด					
5.	ห้องปฏิบัติการต่างๆ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ เพียงพอกับจำนวนของนักเรียน					
6.	ความสะอาด และเรียบร้อยของสถานศึกษา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษา

3.1 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ปัจจัยด้านครอบครัวและเพื่อน

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

-ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม -

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล ผู้เขียน	นางสาวนรรัตน์ ศึกษากิจ
วันเดือนปีเกิด	15 ตุลาคม 2528
สถานที่เกิด	สมุทรปราการ
การศึกษา	สารสนเทศศาสตร์ วิศวกรรมซอฟต์แวร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคโนโลยีแคว้นบริหารธุรกิจ

